

Haftanın Makalesi

ÜLKEMİZ HAYVANCILIĞINDA YAŞANAN SIKINTILAR

Değerli dostlar,

'Tarım Ürünleri Piyasa Analiz Bülteni'mizin 4'üncü sayısı ile sizlerle beraberiz. Gelen talepler doğrultusunda her sayımızı zenginleştirerek, ilave bilgileri de ekleyerek sizlere hizmete devam ediyoruz. Bültenimize yapılan değerlendirme ve katkılar bizleri mutlu etmektedir.

Hayvancılık, ülkemiz tarımının en önemli dinamiklerindendir. Hayvancılıkta yaşanan sıkıntıları, fiyat istikrarsızlıklarını, canlı hayvan ve et ithalatını, iç piyasa karkas ve et fiyatlarında yaşanan üretici ve tüketici memnuniyetsizliklerini meselenin iktisadi dinamikleri içinde değerlendiremezsek doğru reçeteye de ulaşmamız mümkün olamamaktadır.

Ne yazık ki, bu konuda otorite olan sektör paydaşları dahil, ilgili STK'ların gerek Bakanlığa gerekse kamuoyuna sunduğu çözüm reçetelerinde; hayvancılığa destek verilmesi, yem maliyetlerinin düşürülmesi, yem sanayine destek, besi desteği, ithalat gibi konuların gündeme getirildiği görülmektedir. Oysa meselenin iktisadi dinamiklerine dayalı radikal bir çözüm üzerinde fazla durulmamaktadır. Talep edilenlerin esas sebebi nedir, nereden kaynaklanmaktadır?

Son bölümde söyleyeceğimizi bu kısımda vurgulayarak devam edelim. Şayet hayvancılığı; kırsaldan, çayır, mera ve ottan koparıp, şehirlerin etrafında şirketleşmiş, esas işi bu olmayan yeni bir kitlenin faaliyet alanı olarak görürsek, bu profesyonel kitle ile verimliliği yakalayacağımızı ve sorunları çözeceğimizi düşünürsek ve destek ve teşvikleri ağırlıklı olarak tarım ve hayvancılığı yaşam tarzı olarak yapana değil de arazisi olmasa da sermayesi olana dağıtmayı önerirsek hayvancılığımız yapısal bir değişim yaşıyor demektir. Bu değişim hayvancılığın iktisadi mecrasından kopuştur ve bu değişimin kaçınılmaz sonucu; esas işi bu olmayan ve her an kaygan bir zeminde iş yapan kitlenin besi materyali ve hayvan besleme ihtiyacını karşılamakta zorlanacağı, karlılığı her zaman sorgulanacağı, öte taraftan gerekli ölçeğe kavuşamayan kırsaldaki küçük ölçekli işletmelerin faaliyetten çekilmesi ile köylerin boşalacağı, ithalatın katlanarak artacağı bir tablodur. Sonuçta; çözüm olarak talep edilen yukarıdaki önerilerin hiçbirisi gerçek çözüm olmayacaktır. Neden?

Her şeyden önce hayvancılık bir yaşam tarzıdır. Bir kırsal faaliyetidir. Bir aile işletme çiftçiliğidir. Dünyadaki 570 milyon tarımsal işletmenin 500 milyonu aile işletmesidir(%88). AB'de tarım sektöründe çalışan işgücünün %84'ü aile üyelerinden oluşur. Buğday yetiştiren veya meyve bahçesi bulunan bir çiftçi, köyde, kırsalda yaşamak zorunda kalmayabilir, üretimini uzaktan da takip ederek bir şekilde yönetebilir. Ancak hayvancılık bir canlı yönetimidir. 7/24 işletmede yaşamınızı gerektirir. Onun için tarımda kırsaldan göçün önlenmesi ve buna bağlı tarımsal faaliyetin gelişmesi için hayvancılık çok önemli bir dinamiktir.

Hayvancılık işletmesinin en önemli girdi maliyeti beslemedir, yemdir. Şayet işletmenin yem ihtiyacını hazır olarak satın alıyorsanız iktisadi olmayacaktır. Bir kurumda memur olarak görev yapıyorsunuz ve aylık 4 bin TL maaş alıyorsunuz. Her gün lokantadan sipariş verip yemek yiyorsunuz. Ay sonu geldiğinde maaşınız yetmiyor ve çözüm olarak; lokantadan gelen siparişlere devletin destek vermesi, lokantaya sebze meyve desteği verilmesi, lokantacıya indirim yapılması gibi öneriler sunuyorsunuz. Oysa esas sorun sizin mutfağı kullanmamanız, mutfak ile irtibatı koparmanızdır. Bu durumda geçinmekte zorlanacaksınız demektir.

Kırsaldaki küçük ölçekli işletmelerin büyütememesi ve hayvancılıktan çekilmesi, beraberinde yeni kurulan işletmeleri de olumsuz etkileyecektir. Besi materyali üretecek işletme sayısı ve kaba yem üretecek çiftçi sayısı azalıyordur. Bunun kaçınılmaz sonucu ithalat bağımlılığıdır.

Tarım ve hayvancılığı gelişmiş hiçbir ülkede ot, çayır, mera ve kaba yemden uzak bir hayvancılık faaliyeti yapılmamaktadır. Hangi öneriyi sunarsak sunalım, çözümümüz mutlaka kırsal odaklı, halen yetiştiricilik yapan çiftçiler üzerinden olmalıdır. Tarım ve hayvancılığı bizim gibi şehirlerde yaşayan, hayvanı ekranlarda gören kitleye değil, yaşam tarzı bu olanlara, ot, çayır, mera ile irtibatlı yaşayanlara yaptırmalıyız. Ölçeği küçük üreticinin temel ihtiyacı bilgidir, sermayedir ve pazar entegrasyonudur. Profesyoneller, şirketler, sermayesi olanlar çiftçi ile buluşup bu ihtiyaçları tamamlamalı ve sözleşmeli üretim, birlikte üretim, beraberce üretim modelleri uygulamalıdır.

Ülkemizde hayvancılığın şirketleşmesi, şehirleşmesi sonucu büyükbaş hayvancılığında son 15 yılda hayvan başı karma yem tüketimi %120 artmıştır. Hayvan başına karma yem tüketimi AB'de 475 kg, ABD'de 500 kg civarında iken ülkemizde 700 kg'ları aşmıştır. Bu, hayvanlarımız artık daha fazla karma yemle besleniyor demektir. Aynı şekilde karma yem üretimimizde kullanılan hammaddenin %50'den fazlası ithal hammaddedir ve bu oranın önümüzdeki yıllarda artacağı tahmin edilmektedir.

Öte yandan kaba yem üretimimiz istenen ölçüde artırılmamaktadır. Neden? Çünkü kaba yem bir başkası için üretilirse iktisadi olamaz. İki sebeple; birincisi kırsal boşaldığı için hayvancılık yapmayıp başkası için ot üretecek kitlenin sayısı azalır. İkincisi ise adı üzerinde kaba olan şey pahalı taşınır. Dolayısı ile uzak mesafelere kamyonlarla ot taşınarak maliyetler yönetilemez.

Çözüm; gelişmiş ülkelerde yapıldığı gibi kırsal odaklı bir hayvancılık üretim modelidir. 1.4 milyon hayvancılık işletmesinin %72'lik kısmını oluşturan 10 baş altı hayvanı olan kitlenin asgari geçim kriterlerine uygun en az 30-35 hayvana sahip işletmelere kavuşturulmasıdır. Bunun için de iki kritik eylem, kırsaldaki ahır, bakım ve besleme şartlarının iyileştirilmesi, yetiştiricinin avans ve kredi imkanlarına kavuşturulmasıdır.

Gelecek sayımızda çözüm yöntemimizi yaşadığımız tecrübe ile biraz daha ayrıntılı inceleyeceğiz....

İsmail Kemaloğlu

Türkiye Hububat Piyasalarının Genel Görünümü

ÜRETİM

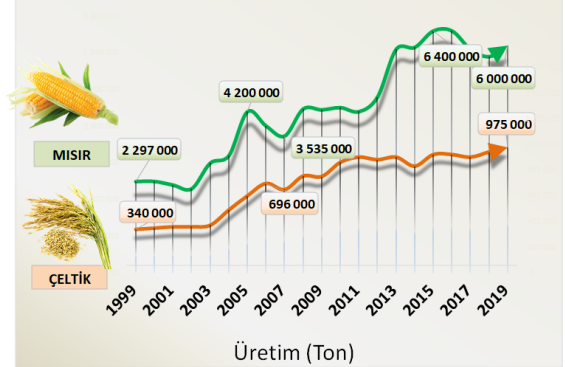
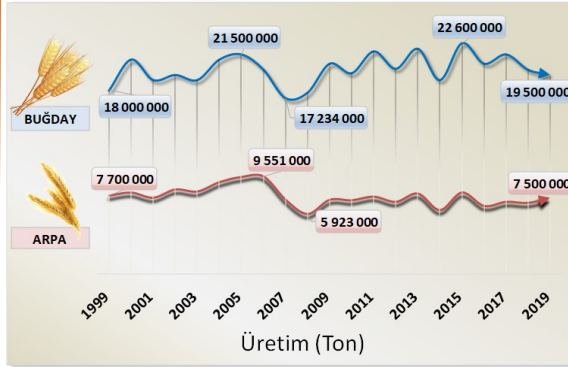
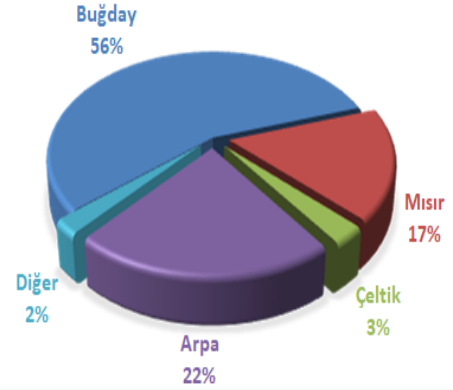

Buğday üretiminde düşüş, diğer hububat ürünlerinde artış bekleniyor

Türkiye'nin yaklaşık 35 milyon ton olan hububat üretiminin %56'sını buğday oluşturmaktadır.

Son 20 yılda, Türkiye buğday ve arpa üretiminin dalgalı bir seyir izlediği, buğday üretiminin ortalama 20 milyon ton, arpa üretiminin ise 7,7 milyon ton olduğu görülmektedir. Ancak mısır üretimi bu süreçte %160, çeltik üretimi ise %187 artmıştır.

HUBUBAT ÜRETİMİNİN DAĞILIMI

Üretim (bin ton)	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20*	USDA** 2019/20
Buğday	20.600	21.500	20.000	19.500	17.750
Arpa	6.700	7.100	7.000	7.500	8.500
Mısır	6.400	5.900	5.700	6.000	5.500
Çeltik	920	900	940	975	896
Soya	165	140	140	160	100
Ayçiçeği	1.671	1.964	1.949	2.137	1.550

Kaynak:TÜİK

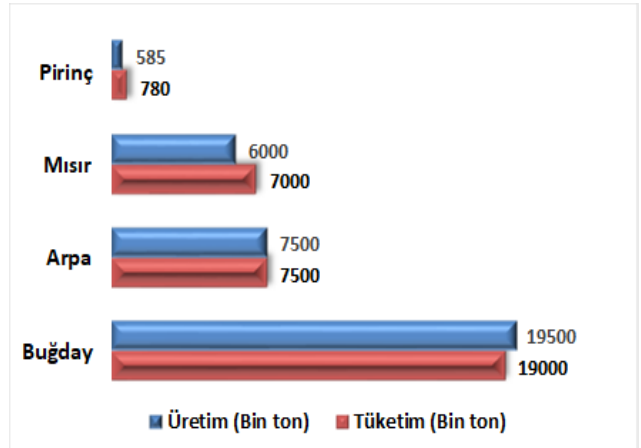
* TÜİK tahminidir **USDA (ABD Tarım Bakanlığı) tahminidir

TÜKETİM

- Buğday 19 milyon ton,
- Arpa 7-7,5 milyon ton,
- Mısır 6,5—7 milyon ton
- Pirinç 780 bin ton civarındadır.

Kişi başı buğday tüketimi: 180-190 kg arasında değişmektedir.

TARIM ÜRÜNLERİ PİYASA ANALİZ BÜLTENİ

29 Ağustos 2019

Sayı: 4

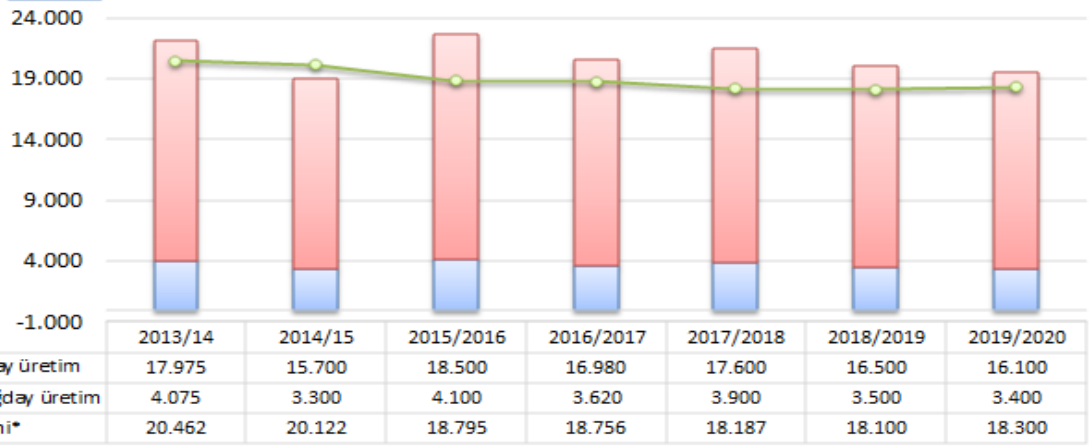
İK TARIMÜSSÜ

ULUSLARARASI DANIŞMANLIK

Hububat Üretim Tüketimi

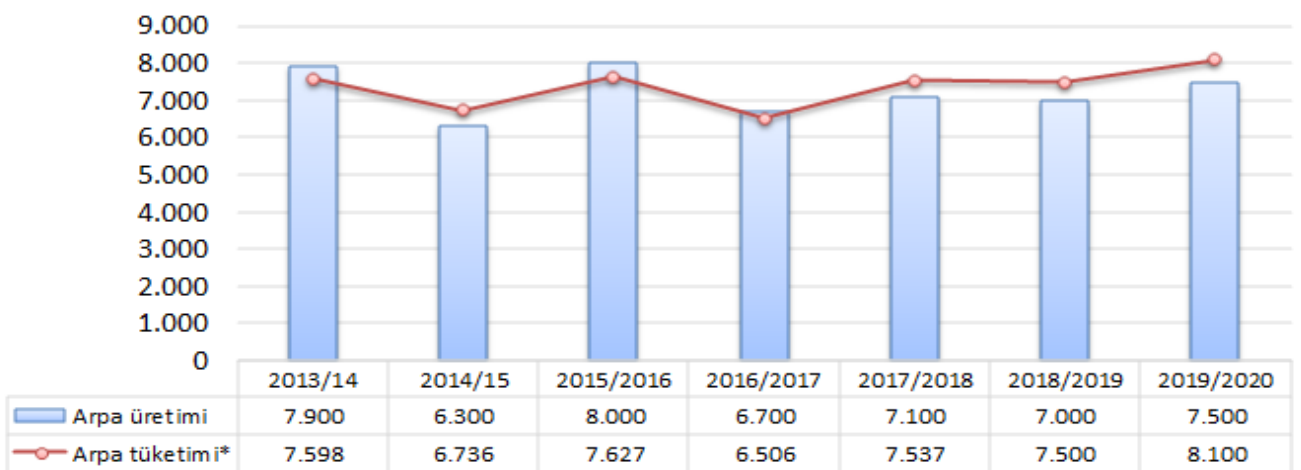
BİN TON

Buğday

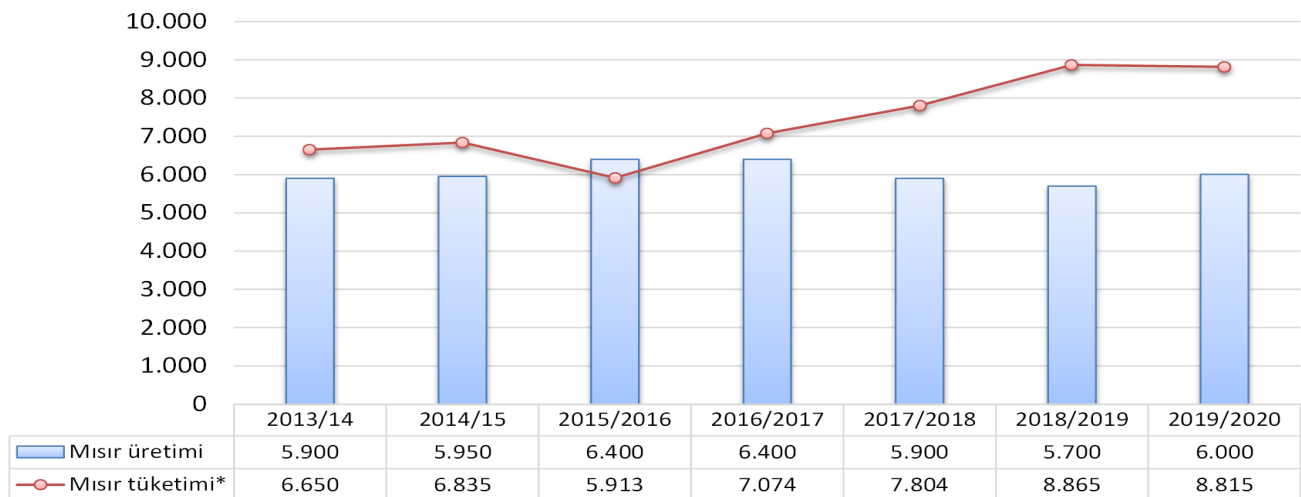
BİN TON

Arpa

BİN TON

Mısır

Kaynak: TÜİK, *2018/19 ve 2019/20 tüketim rakamları USDA tahmini

TARIM ÜRÜNLERİ PİYASA ANALİZ BÜLTENİ

29 Ağustos 2019

Sayı: 4

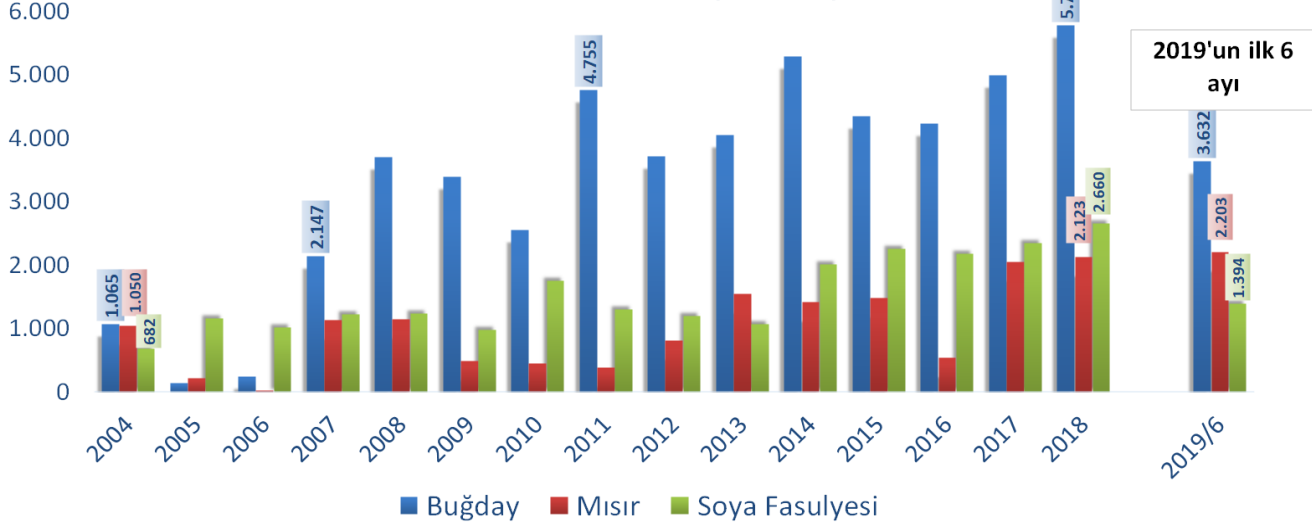

İK TARIMÜSSÜ

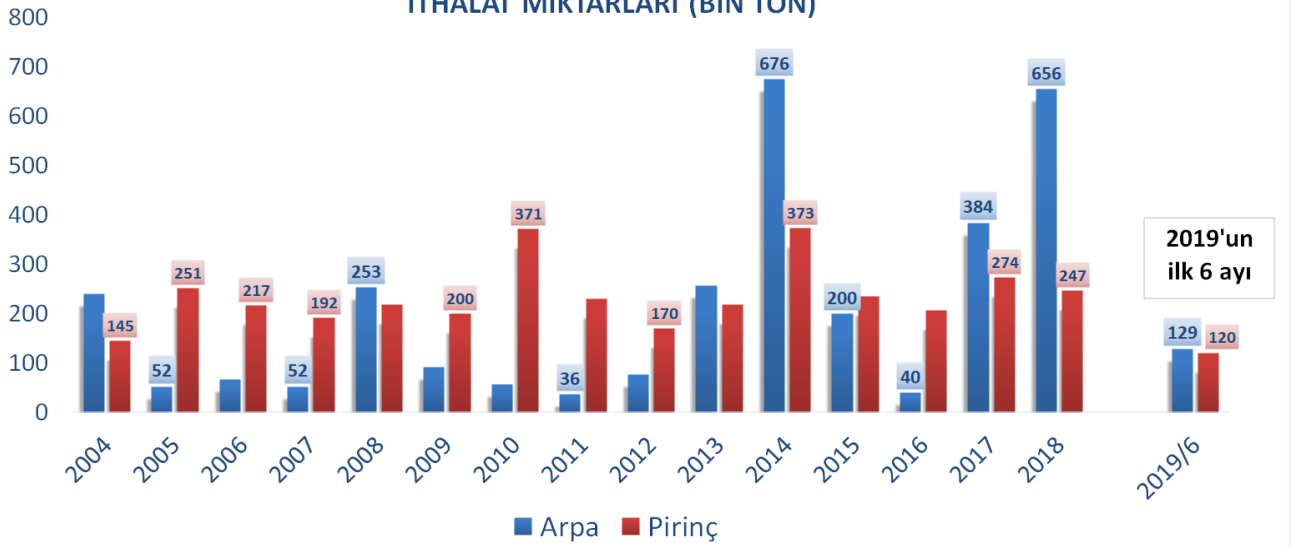
ULUSLARARASI DANIŞMANLIK

Türkiye Hububat İthalatı

İTHALAT MİKTARLARI (BİN TON)

İTHALAT MİKTARLARI (BİN TON)

Son 15 yılda, buğday, mısır ve soya ithalatı istikrarlı bir artış trendi göstermektedir. Buğday ve mısırdaki ithalat artışı, mamul ihracatındaki artışla doğru orantılıdır. Soya ithalatındaki artış ise yem sektörünün artan hammadde ihtiyacına bağlıdır. Hayvancılık sektöründe karma yem tüketimine bağlı besi işletmelerindeki artış, arpa talebini dolayısıyla ithalat miktarını etkilemektedir.

Pirinçte ise ithalat rakamları inişli çıkışlı seyreitse de ortalama 240-245 bin ton civarındadır.

Diğer Hammadde İthalatı (Bin ton)

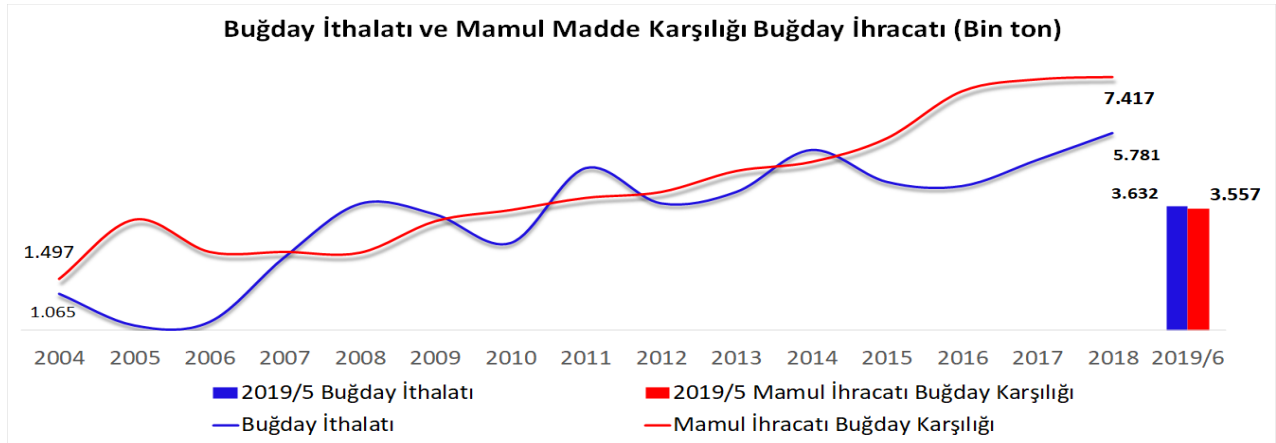
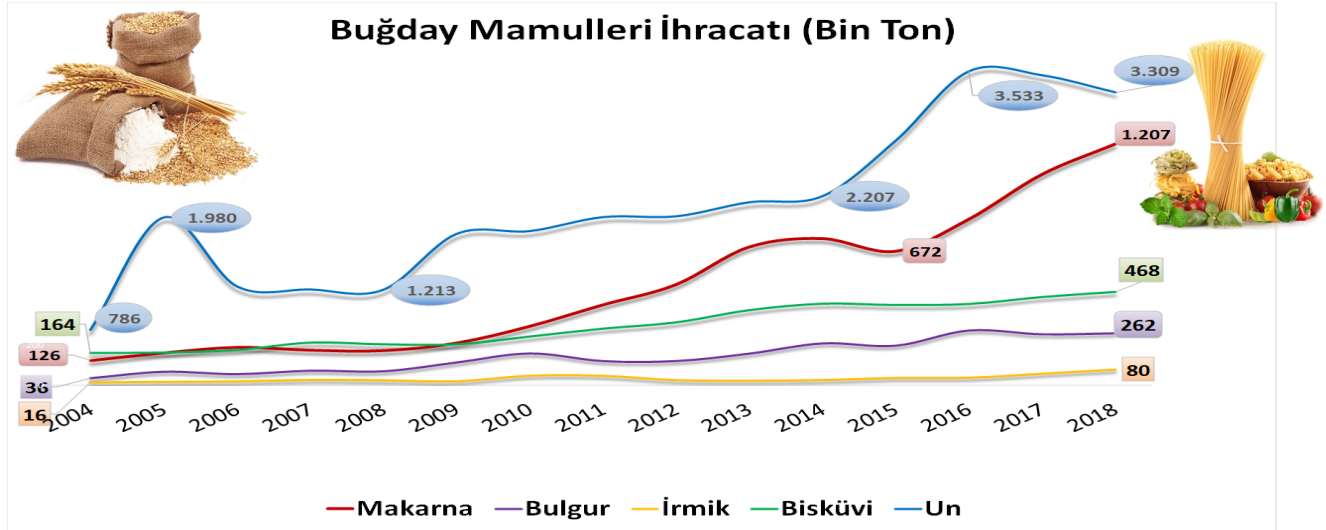
	2014	2015	2016	2017	2018	2019/6
Kepek	1.081	1.291	1.516	1.997	1.629	869
Soya Küspesi	616	417	664	759	526	394
Ayçiçeği Küspesi	773	800	782	965	834	642

Hububat İthalatında Gümrük Vergisi Oranları

Buğday	Arpa	Mısır	Çeltik	Pirinç
% 45	% 35	% 25	% 34	% 45

Mamul Madde Sektörünün Genel Görünümü

Hububatta mevcut gümrük vergileri ile ithalat yapmanın maliyeti oldukça yüksektir. Ancak ülkemizde uygulanan Dahilde İşleme Rejimi, hububat mamulleri ihraç eden ihracatçılara faaliyet gösterdikleri sektördeki ihracat kapasitesi kadar Ticaret Bakanlığı'ndan alacakları Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında sıfır gümrükle ürün getirme hakkı tanımaktadır. Ülkemiz buğday ve mısır ithalatının neredeyse tamamına yakını bu sistem üzerinden işlemektedir.

Bu kapsamda örnek vermek gerekirse ülkemiz 2018 yılı buğday ithalatı 5,8 milyon ton olmasına karşılık, buğday mamullerinin hammadde karşılıkları toplamı 7,4 milyon ton olarak hesaplanmaktadır. Yani Türkiye aslında buğdayda net ihracatçı konumundadır. Yapılan ticaret sayesinde 2018 yılında ülke ekonomisine 1,4 milyar \$ gelir sağlanmıştır.

Hububat Sektöründe Faaliyet Yürüten İşletmeler

Sektörler	Fabrika Sayısı	Yıllık Kapasite		Kapasite Kullanım Oranı (%)
		Kurulu Kapasite (ton/yıl)	Fiili Kapasite (ton/yıl)	
Un	659	37.870.416	19.606.901	52
Yem	436	34.894.521	20.383.363	58
Makarna	30	3.028.820	2.494.538	82
Bulgur	113	2.042.617	1.230.766	60
Bisküvi	30	1.809.689	1.144.318	63
İrmik	27	1.943.625	1.722.043	59
Çeltik	131	4.053.065	1.599.020	39
Nişasta	11	2.181.000	1.847.929	85

Kaynak: TMO Hububat Sektör Raporu 2018

Hasat Değerlendirme

1.1-Hububat Hasat Durumu

Ülkemiz genelinde buğday, arpa, çavdar, yulaf gibi hububatın hasadı bitmiştir.

Mısır hasadı Çukurova'da tamamlanmak üzeredir. Çeltik hasadı ise Balıkesir-Gönen hattında yerel olarak başlamıştır.

1.2-Rekolte Tahmini

Önceki bültenlerimizde; ülke genelinde Marmara Bölgesi hariç (özellikle Trakya), rekolte düşüklük, kalitede sorunlar olacağını hatırlatmıştık. Hasat bittikçe bu öngörülerin gerçekleştiği daha net görülmüş, özellikle Çukurova, G.Doğu Anadolu, İç Anadolu'nun güney kısımları ve Doğu Anadolu'da ciddi rekolte kayıpları ve kalite sıkıntısı yaşanmıştır. Trakya bölgesinde ise geçen yılın ortalama %35 üzerinde rekolte artışı gerçekleşti.

Burada bir konuya açıklık getirmeliyiz. Bazı basın yayın organlarında yerel sivil toplum kuruluş temsilcisi veya tüccarlar tarafından yapılan açıklamalarda, ülke genelinde %40-50 buğday, arpa rekolte kayıpları yaşanacağı belirtilmiştir. Bu yaklaşımlar asla doğru değildir. Zira bir bölgedeki kayıplara bakarak ülke genelini değerlendiremeyiz. Çünkü Türkiye hububat ekiliş coğrafyası, iklimi, bölgesel dağılımı açısından dünyada sadece birkaç ülkede bulunan çok önemli bir özellik taşımaktadır. Dünyada çok az ülkede olduğu gibi ülkemizde hasat yaklaşık 2,5-3 ay sürer. Bu, farklı coğrafya, iklim, arazi şartlarının sonucudur ve çoğu zaman avantajdır. Bir bölgede kuraklık yaşanırken diğer bölgede yüksek verim alınabilir.

Türkiye bir Avustralya, Kanada, ABD veya Avrupa değildir. Örneğin Avustralya'da yaşanan bir kuraklık ülke geneli rekolteyi %50 etkiler. Çünkü üretim aynı iklim ve coğrafi şartlarda, aynı yükseklik havzasındadır. Oysa Türkiye'de çok az istisna hariç hiçbir zaman iklim şartlarına bağlı rekolte kaybı bu oranlarda görülmez. Ülkemizde deniz seviyesinde buğday üretildiği gibi 2500 metre yüksekliklerde de buğday üretimi gerçekleşmektedir. Nitekim bu yıl Trakya bölgesindeki rekolte artışının, ülkemiz ekimlik buğday üretimindeki bölgesel payı göz önüne alındığında toplam buğday rekoltesini % 6 civarında olumlu etkilemesi söz konusudur.

Bu çerçevede değerlendirdiğimizde; rekolte kayıplarının söylenenler kadar olmamakla birlikte TÜİK ilk tahmini ve uzun yıllar ortalamalarının altında gerçekleşeceği öngörülmektedir. Trakya bölgesi hariç diğer bölgelerde kalite ve verimde sıkıntılar vardır.

1.3-Bölgesel Değerlendirmeler

Bölgesel olarak değerlendirdiğimizde; Akdeniz, G.Doğu Anadolu, İç Anadolu, Ege ve Karadeniz Bölgesinde rekoltenin geçen yıldan az, kalitenin düşük, süne zararlısı, pas hastalığı, cılız dane gibi kayıpların yerel düzeyde etkili olduğu görülmektedir.

Doğu Anadolu Bölgesinde ise geçen yılın 1/3'ü bir rekolte ancak gerçekleşmektedir. Erzurum ve yakın illerdeki saha araştırmalarımızda ciddi verim kayıpları yaşandığını gözlemledik.

Marmara Bölgesi bu yıl verim ve kalitenin en iyi olduğu bölgedir.

Trakya'da buğday üretimi ağırlıklı olarak Anadolu Kırmızı Sert 1. Grup kalitesinde gerçekleşti. Diğer gruplarda da enerji ve direnç değerleri yüksek çıktı. İç Anadolu Bölgesinden Trakya buğdayına yoğun talep oldu. Ancak nakliye bedeli sektör için engel oluşturdu. Zira tarladan borsaya veya depolama alanına 35 TL/ton fiyatlarla buğday taşındı. Konya gibi illere ise ton başına 110-120 TL fiyatlar istendi. Buna rağmen kamyon bulmakta zorlanıldı. Çünkü kamyoncular kısa mesafede iş yapmayı tercih etti. Son günlerde ise firmaların taleple-rinde azalma yaşandı. Hem birkaç aylık ihtiyaç alınmış oldu, hem de finans olarak yaşanan zorlanma sektörde etkisini gösterdi. Ürünler ağırlıklı olarak depolara kondu. Fiyatlar bölgede; 1.grup için 1.400-1.500 TL/ton, 2.grup için 1.300-1.375 TL/ton seviyesinde işlem gördü.

Hasat Değerlendirme

Karadeniz bölgesinde (özellikle Çorum-Amasya havzasında) buğday kalitesinin düşük gerçekleştiği, ağırlıklı 3.grup buğday hasat edildiği görülmekte, fiyatlar ise ortalama 1.300-1.350 TL/ton arasında işlem gördü. Arpa fiyatları 1.060-1.150 TL/ton arasında gerçekleşti.

G.Doğu Anadolu'da hasadın ilk günlerinde bölgedeki verim kayıplarının yüksek olması ve diğer bölgelerde de olumsuz rekolte olacağı beklentisi ile fiyatlar yükseldi. Özellikle makarnalık buğday fiyatları 2.000 TL/ton seviyelerini buldu. Ekmeklik buğdaylar ortalama 1.600 TL/ton, makarnalık buğdaylar ise 1.750 TL/ton civarında işlem gördü. Sanayici yanında tüccarlar da stok yaptı. Ancak diğer bölgelerdeki olumlu beklenti ve TMO'nun ithalat dahil fiyat istikrarı için gerekeni yapacağı mesajı, fiyatları 150-200 TL/ton aşağılara çekti.

1.4- Makarnalık Buğday İhtiyacı, Irak Hükümeti'nin Makarna İthalatına Uyguladığı Vergi

Ülkemiz son 10 yılda ortalama 3,6 milyon ton makarnalık buğday üretmekte olup iç piyasa ihtiyacı için 1,8-2,0 milyon ton makarnalık buğday kullanılmaktadır. Yılda 1,2 milyon ton makarna ihracatının karşılığı kullanılan makarnalık buğday ise 2 milyon ton civarındadır. Son 5 yıllık makarnalık buğday ithalatımız ortalama 550 bin tondur. Bu durumda ülkemiz makarna ihracatı karşılığı kullanılan buğdayın çok önemli bir kısmını iç piyasadan kullanmaktadır. Bu hasat sezonunda özellikle Güneydoğu Anadolu Bölgesinde rekoltede yaşanan kayıp ve iç bölgelerde makarnalık buğday üretim havzalarındaki beklentilerin düşük çıkması, önümüzdeki günlerde makarna ihracatında Dahilde İşleme Sisteminin yeniden değerlendirilmesini kaçınılmaz kılacaktır. Çünkü ihracata bağlı olarak iç piyasadaki makarnalık buğdaya artan talep makarna fiyatlarındaki artışı da gündeme getirecektir.

Ülkemizin Irak Devleti ne makarna ihracatı yıllık 80 bin tondur. Bu toplam ihracatın yaklaşık % 7'sine denk gelmektedir. Irak hükümeti tarafından 19 Haziran 2019 tarihinde yayınlanan karar ile sofralık tuz, şehriye ve makarna çeşitlerinde ithalatın yasaklandığı, yasağın Temmuz 2019 sonunda yürürlüğe gireceği ve 1 yıl yürürlükte kalacağı açıklanmıştır.

Türkiye'nin toplam makarna ihracatı içerisinde Irak pazarının payı % 7'nin altında iken un ihracatında yaklaşık %50'sini oluşturmaktadır. Önümüzdeki günlerde un piyasasına dönük Irak Hükümeti'nin karar alıp almayacağı hususu yakından takip edilmelidir.

1.5-Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü Alımları (TMO)

TMO bu hasat döneminde çiftçilerden yaklaşık 1.250 milyon ton ürün satın aldı. Alınan ürünlerin 150 bin ton kadarı arpa, kalanı ise ekmeklik buğday. Makarnalık buğday yok denecek kadar az. TMO, uzun yıllar ortalamasının en az alımlarından birini gerçekleştirmiş oldu. Bu yılki toplam buğday alımı geçen yılki satın alınanın yarısı kadardır ve buğdayın yaklaşık %50'si (550 bin ton) Trakya Bölgesi'nde satın alınmıştır.

1.6-Eşdeğer Eşya Sisteminde Yapılan Değişiklik

1.6.1-Dahilde İşleme Rejimi

Dahilde işleme rejimi serbest dolaşımda olmayan eşyanın Türkiye gümrük bölgesi içerisinde işleme faaliyetine tabii tutulmak üzere geçici ithal edilmesi ve elde edilen ürünün yeniden ihraç edilmesi esasına dayanan bir gümrük rejimidir.

Hasat Değerlendirme

1.6.2-Eşdeğer Eşya

Eşdeğer eşya işlem görmüş ürünlerin imali için ithal eşyasının yerine kullanılan, gümrük tarife istatistik pozisyonu, ticari kalite ve teknik özellikleri itibarıyla aynı nitelik taşıyan serbest dolaşımda bulunan eşyadır.

Ticaret Bakanlığı tarafından yayınlanan son genelge ile firmaların dahilde işleme izin belgesi kapmasında ithal ettiği buğdayı ihraç ettiği mamul bünyesinde kullanma zorunluluğu kaldırılmış oldu. Dahilde işleme kapmasında önce ithalat şartı devam ediyor ancak ithal edilen hammaddeyi ihraç etme zorunluluğu bulunmamakta, iç piyasada satılmasına müsaade edilmektedir. Uygulama ile mamul ihracatının da içerden alınan buğdayla yapılmasına imkan verilmiş olmaktadır.

1.7 Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Sertifikalı Tohum Satış Fiyatlarını Açıkladı

Tohumluk Cinsi	Yurtiçi Peşin satış fiyatı (krş/Kg.) +KDV
MAKARNALIK BUĞDAY TOHURLUĞU Çeşit-1252, Kızıltan-91 , Eminbey, Zühre, Gündaş, Eker	210
EKMEKLİK BUĞDAY TOHURLUĞU Bayraktar-2000, Ceyhan-99, Cömert-2 Basribey-95, Bezostaja-I, Cumhuriyet-75, ES-26, Flamura-85, Golia, Gökkan, Kayra, Kate-a-1,Kaşifbey, Köprü, Pandas , Pehlivan, Selimiye, Sönmez 01, Tosunbey, Ziyabey-98, Reis	190
ARPA TOHURLUĞU Altikat, Aydanhanım, Burakbey, Kral-97, Tarm-92, Refleksiyon	170
TRİTİKALE TOHURLUĞU Tatlıcak-97, Karma-2000 , Ümrhanım	175
YULAF TOHURLUĞU Kahraman	175

1-Kök ve kök boğazı çürüklüğüne karşı ilaçlanan tohumlukların kilogram fiyatına 4 kuruş ilave olarak eklenecektir.

2-Tarım ve Orman Müdürlüklerine, İl Özel İdarelerine ve İşletmelerden çiftçilere yapılacak doğrudan peşin bedelle tohumluk satışlarında, dağıtıcı kuruluşlara uygulanan peşin satış fiyatın üzerine 15,00 Krş/kg eklenir.

3-Dağıtıcı kuruluşların, belirlenen tohumluk satış fiyatları üzerine nakliye, sigorta v.s. masraflar ve kar karşılığı azami % 14'ekadar ilave yapılarak belirlenecek fiyat üzerinden, çiftçiye satışı yapılacaktır.

1.8 Piyasa Değerlendirme

Bir önceki sayımızda önümüzdeki günlere ilişkin;

“Bu yıl buğdayda miktar ve kalite olarak ithal ihtiyacı olacağı aşikardır. Özellikle makarnalık buğdayda minimum 1 milyon ton civarı ithalat gerçekleşmesi beklenmektedir. Sektör birkaç aylık ihtiyacını aldığı için buğday ve arpa piyasalarında Ağustos ve Eylül aylarının sakin geçmesi öngörülmektedir. Önümüzdeki günlerde muhtemel fiyat hareketleri için TMO’nun ithalat bağlantıları gündeme gelecektir. Yurtdışı fiyatların ortalamada iç piyasa fiyatlarına göre 35-40 \$/ton daha ucuz olması, iç piyasa fiyatlarını kontrolde kolaylık sağlayacaktır. Sektörün elindeki 1,5 milyon ton civarındaki belge de yurtiçi açığı gidermede önemli rol oynayacaktır.”
Şeklinde durum tespiti yapmıştık.

Hasat Değerlendirme

Bugün itibarıyla piyasaya baktığımızda;

- Makarna sektörünün 1 milyon ton civarında ithalat bağlantısı yaptığı ve yoğun şekilde ithal makarnalık buğday geldiği görülmektedir. Muhtemelen bu hasat döneminde makarna sektörünün buğday ithalatı makarna ihracat miktarını geçecektir.
- Sektör elinde bulunan DİİB (Dahil İşleme İzin Belgesi) karşılığında yoğun ithalat yapmaktadır. Mersin-İskenderun gibi güney limanlara 2 milyon ton civarı ithal ürünün geldiği, Karadeniz limanlarının da kapasite olarak ithal buğdayla dolduğu görülmektedir. Karadeniz Bölgesi ülkelerinde fiyatların uygun olması ve birikmiş belgelerin ithalata konu olması dolayısıyla yoğun ithalat gerçekleşmiştir.
- Buğday DİİB belge fiyatları 25 dolar/ton civarında işlem görmektedir.
- Toprak Mahsulleri Ofisi buğday ve arpa için ihaleye çıkmıştır. 10.9.2019 tarihinde 88 bin ton makarnalık buğday, 200 bin ton arpa için ihale açılmıştır. TMO 2014/2015 sezonundan bu yana ilk defa makarnalık buğday için ithalat ihalesi yapmaktadır.
- Piyasa sektörün birkaç aylık stokunu satın alması, Kurban Bayramı tatili, yoğun ithalat gibi faktörlerin etkisiyle sakin seyretilmektedir (Önceki sayılarımızda bu ayın piyasa için sakin geçeceğini belirtmiştik).
- Sektör, gerek limanlardaki buğday stoklarının satışı gerekse yeni bağlantılar için TMO'nun satış politikalarını merak etmektedir. Bir kısım değerlendirmelerde satış fiyatının düşük olacağı söylenmektedir. Burada hatırlatmak gerekirse TMO'nun ithal buğday ve arpayı iç piyasa için açıkladığı alım fiyatlarının altında satması beklenmemektedir. Gıda enflasyonu riski dolayısıyla satış fiyatlarının enflasyon rakamlarını aşmayacağı düşünülmektedir.
- Özellikle Rusya'dan ithal edilen buğdaylarda kalite standart sorunu yaşanmaktadır. 11.5 protein olarak ithal edilen buğdayın değerlerinin 13-13.5 protein olarak gerçekleştiği tersi durumun da tespit edildiği gözlenmektedir. Rusya'da limanlarda yoğun buğday bulunması dolayısıyla fiyatlar yatay seyretilmiştir. Ancak Rusya çiftçilerinin ürünlerini bekletme yönünde eğilim göstermesi, kalite sıkıntısı, TMO dahil ülkemizin yoğun ithalat talebi önümüzdeki günlerde fiyat hareketi getirebilecektir.
- Arpa fiyatları ülke genelinde artış eğiliminde olup sektör 1.200 TL/Ton fiyatlarla arpa bulmakta zorlanmaktadır.
- Mısır hasadı Çukurova'da geçen yıla göre gecikerek başlamıştır ve hızlı bir şekilde bitmek üzeredir. Bu yıl mısır rekoltesinin geçen yıldan daha fazla olacağı öngörülmekteydi ancak Çukurova Bölgesi'nde gerek ekilişteki azalma, gerek ekilişlerin gecikmesi, yağış gibi sebeplerle rekolte düşüş söz konusudur. Çukurova Bölgesi'nde 1.3 milyon ton mısır üretim beklentisinin 1 milyon ton civarında gerçekleşeceği öngörülmektedir. Halen lisanslı depolarda 130 bin ton civarında mısır bulunmaktadır. TMO'ya çiftçiler sadece 10 bin ton mısır satmıştır. Nişasta sanayi istediği yoğunlukta mısır alamamaktadır. Fiyatlar 1.180-1.200 TL/Ton civarındadır.
- Özellikle Yemen gibi ülkelerin un talebi etkisiyle un ihracatı istikrarlı şekilde devam etmektedir.
- Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) bu yılki sertifikalı tohum satış fiyatlarını açıklamıştır. Fiyat listesi bir önceki sayfada yer almaktadır. Özel sektör sertifikalı buğday tohum fiyatları ise 2.300-2.700 TL/Ton arasında değişmektedir.
- Piyasa hububat fiyatlarına baktığımızda bölgesel ortalamada Anadolu Kırmızı Sert Buğday 1.450 TL/Ton, Makarnalık Buğday 1.750 TL/Ton, Arpa 1.200 TL/Ton, Mısır fiyatları 1.200 TL/Ton civarında işlem görmektedir.

TMO'nun buğday ve arpayla başladığı ithalat ihalesinin artarak devam edeceği öngörülmektedir. Mısır için de ithalat ihtiyacı olacağı ancak hasat devam ettiği için mısır ithalatının birkaç ay sonra olabileceği düşünülmektedir.

Eylül ayı itibarıyla piyasa fiyat hareketini TMO'nun yapacağı ithalat ve satış fiyatları belirleyecektir. Gerek limanlardaki yoğun ithal hammadde gerekse TMO'nun ithalata devam edeceği öngörüsüyle buğday fiyatlarında bir süre yatay seyir izlenecektir. Ancak kalite ihtiyacının karşılanabilmesine bağlı olarak fiyatlar şekillenecektir.

TARIM ÜRÜNLERİ PİYASA ANALİZ BÜLTENİ

29 Ağustos 2019

Sayı: 4

İK TARIMÜSSÜ

ULUSLARARASI DANIŞMANLIK

Hububat Piyasa Fiyatları

İTHAL ÜRÜN FİYATLARI

Türkiye Teslim İthal Ürün Fiyatları (\$/ton)

Ekmeklik Buğday				Durum Buğday
11,5 Protein	12,5 Protein	13,5 Protein	Baltık	Kanada
185-187	190-195	195-200	205-210	275-280
Mısır		Arpa	Kepek	Navlun
180-185		175-185	160	Azak-Türkiye 17\$

Geçtiğimiz haftalarda Rusya iç piyasasında üreticilerin ürünlerini bekletmeleri nedeniyle fiyatlar artmış ancak ihracatçıların pazarlarını koruma endişesi nedeniyle bu artış ihracat fiyatlarına sınırlı ölçüde yansımıştı. Bu hafta özellikle Rusya'da mısır hasadının yaklaşması ve güney bölgelerde depolarda yer açılması amacıyla iç piyasa satışlarının hareketlenmesi sayesinde buğday fiyatlarında geçen haftaya göre yaklaşık 4-5 dolarlık düşüş oldu. Öte yandan hala 12,5 protein altı buğdayların Rusya'da bulunmaması sorunu devam ediyor. Limanlardan 12,5 altı ürün sevkiyatının neredeyse hiç olmadığı söylentileri mevcut. Mısırdaki ise Rusya için yeni ürün fiyatları gelmeye başladı. Türkiye teslimi 185 dolar fiyatlar telafuz edilmekte.

İÇ PİYASA FİYATLARI

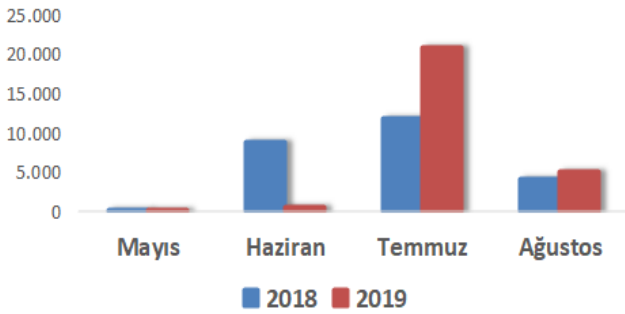

İç Piyasa Hububat Fiyatları (TL/ton)

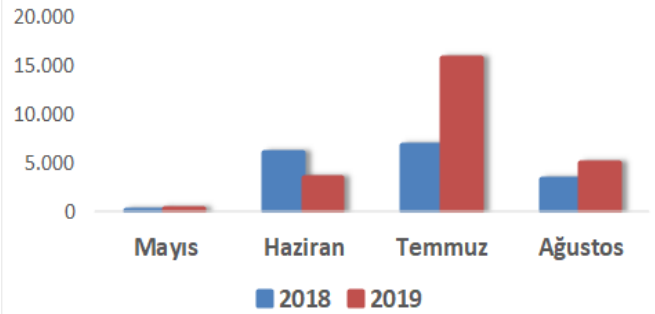
AKS Buğday	Makarnalık	Arpa	Mısır	Çeltik(Osmancık)	Pirinç(Osmancık)
1.350-1.550	1.650-1.850	1.180-1.250	1.170-1.230	3.500-4.000	5.200-6.500

BORSA İŞLEM HACİMLERİ

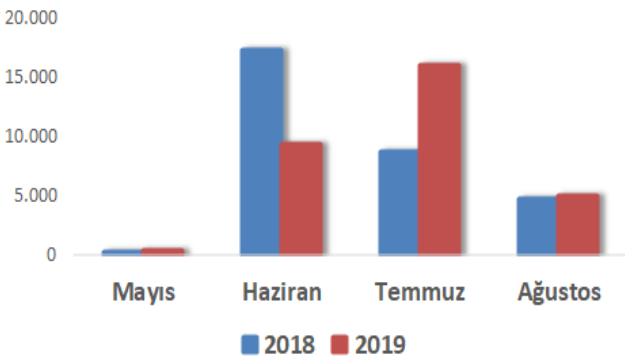
ANADOLU KIRMIZI SERT EKMEKLİK BUĞDAY
İŞLEM MİKTARI - KONYA BORSASI (TON)

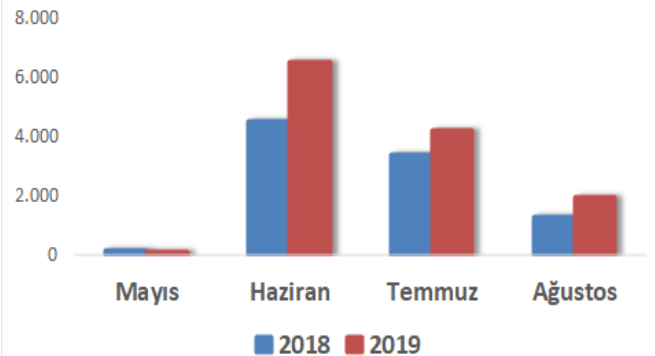
ANADOLU KIRMIZI SERT EKMEKLİK BUĞDAY
İŞLEM MİKTARI - POLATLI BORSASI (TON)

ARPA İŞLEM MİKTARI - KONYA BORSASI (TON)

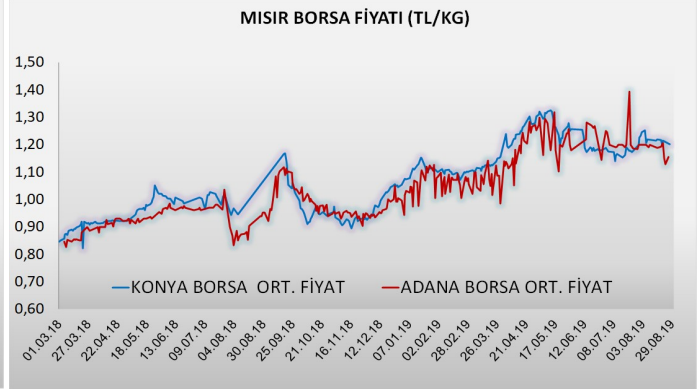
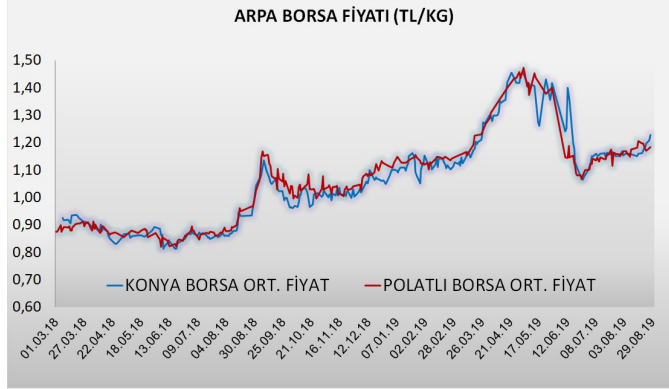
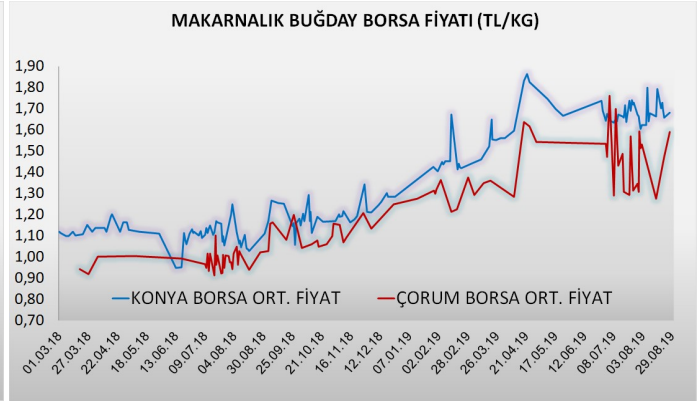
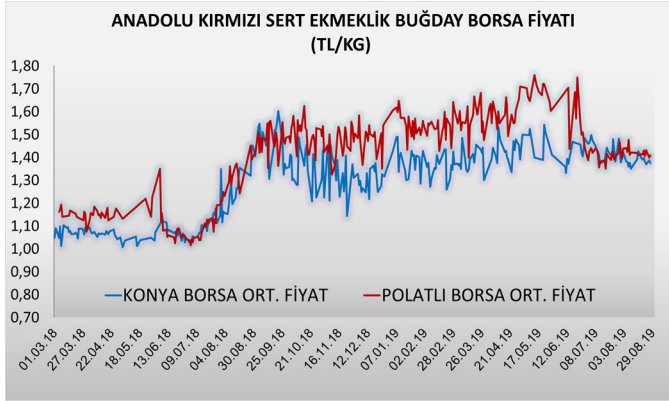
ARPA İŞLEM MİKTARI - POLATLI BORSASI (TON)

Hububat Piyasa Fiyatları

BORSA FİYATLARI

BORSA İŞLEM HACMİ VE FİYAT DEĞERLENDİRME

Borsalar genelinde hasat dönemi (Mayıs-Ağustos) dikkate alınarak yapılan incelemede işlem hacminde artış görülmektedir. Konya Borsasında AKS geçen sezon 25 bin ton işlem görürken bu sezon 27 bin ton ve Polatlı Borsasında geçen sezon 16 bin ton işlem görürken bu sezon 25 bin ton işlem görmüştür.

Arpada ise, Konya Borsasındaki işlem hacmi geçen yıla göre 30 bin ton seviyesinde aynı kalırken, Polatlı'da 9 bin tondan 13 bin tona çıkmıştır.

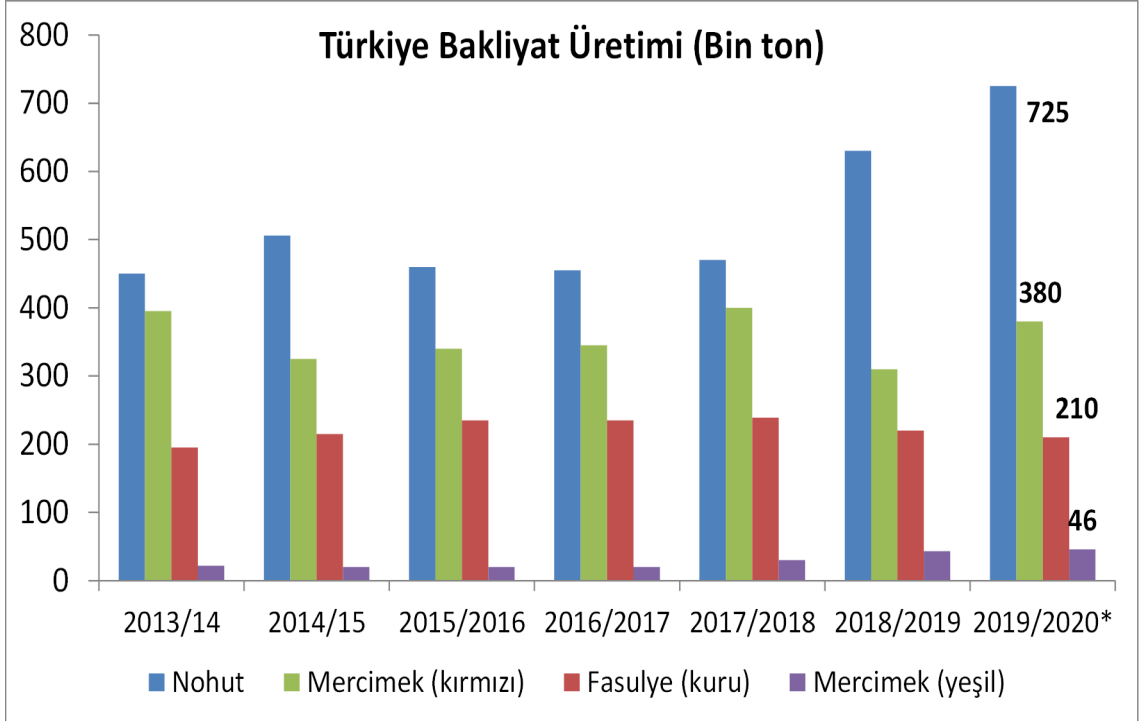
İşlem hacmindeki artışın yanı sıra ürün fiyatlarının da geçen yıla göre arttığı görülmekle birlikte, AKS fiyatlarında %15-20 arasında, arpada %25-30 arasında ve mısırdan %20-25 arasında artış olduğu söylenebilir.

AKS Ağustos ayında Konya'da 1.350-1.400 TL/ton arasında, Polatlı'da 1.395-1.475 TL/ton civarında işlem görürken, arpa Konya'da 1.150-1.230 TL/ton ve Polatlı'da 1.150-1.200 TL/tondan işlem görmüştür.

Bakliyat Piyasası

ÜRETİM TÜKETİM

Ülkemiz bakliyat tüketimi son 5 yıllık TÜİK tahmini ortalamasına göre nohutta 400-450 bin ton, yeşil mercimekte 45 bin ton, kırmızı mercimekte 350-400 bin ton ve kuru fasulyede 250-270 bin ton seviyesindedir.

BAKLİYAT PİYASASI

Bakliyat ürünlerini rekolte açısından değerlendirirken bir tespitle başlamakta fayda var. Ülkemiz K. Mercimek üretiminin %90'ı Güneydoğu Anadolu Bölgesinde, yeşil mercimek üretiminin %63'ü Yozgat ve Konya illerinde, nohut üretiminin üçte biri de Yozgat, Kırşehir, Kırıkkale illerinde gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla Güneydoğu Anadolu bölgesindeki iklime bağlı rekolte kayıpları kırmızı mercimek üretimini de ciddi ölçüde düşürmüştür.

Kırmızı mercimek hasadı ülke genelinde tamamlanmıştır. Piyasa fiyatları 2.850-3.150 arasında olup TMO'nun açıklamış olduğu 2.500 TL/ton alım fiyatının üzerinde seyrettiğinden TMO'ya ürün arzı bulunmamaktadır. Ülkemiz kırmızı mercimek ihraç fiyatı 550-570 \$/ton arasında seyretmektedir.

Yeşil mercimek hasadı ülke genelinde çok az bir alanda devam etmekte olup piyasa fiyatları 2.450-2.850 TL/ton arasında seyretmektedir. Yeşil mercimek için TMO alım fiyatı 3.050 TL/ton olmasına karşın TMO cüz'i miktarda alım yapabilmektedir.

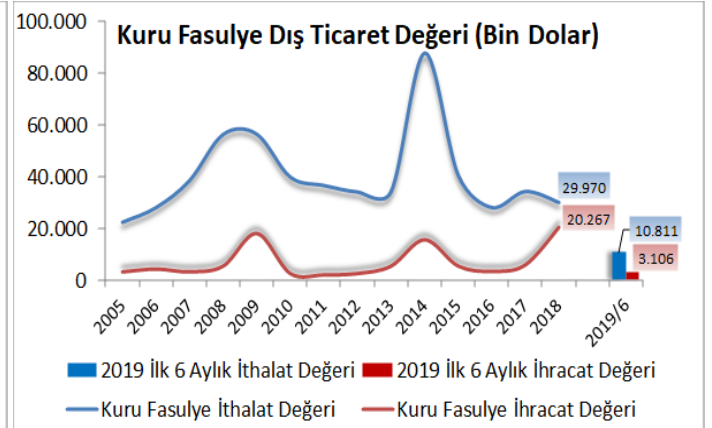
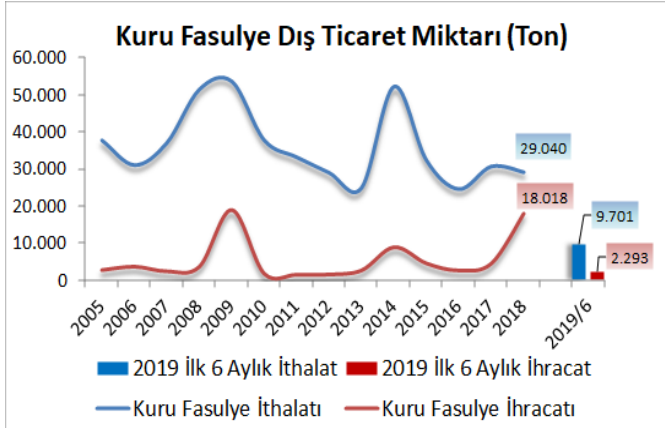
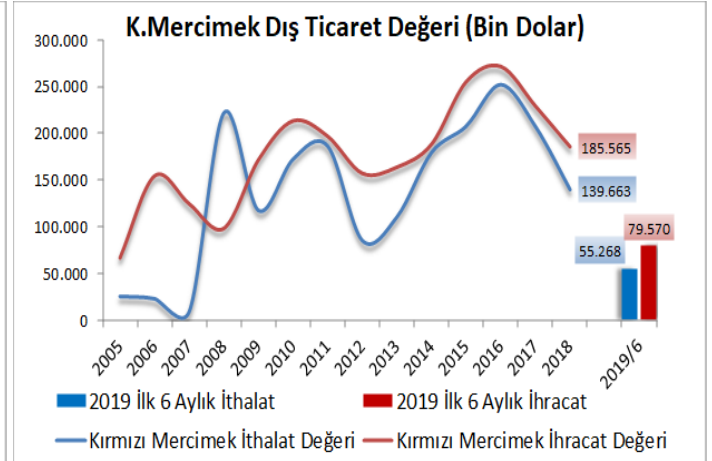
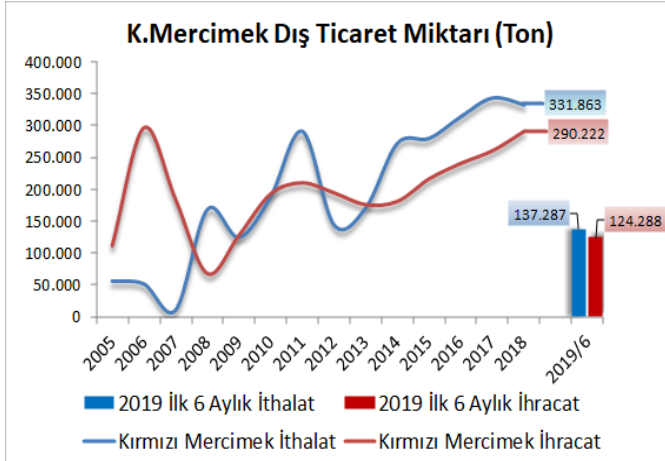
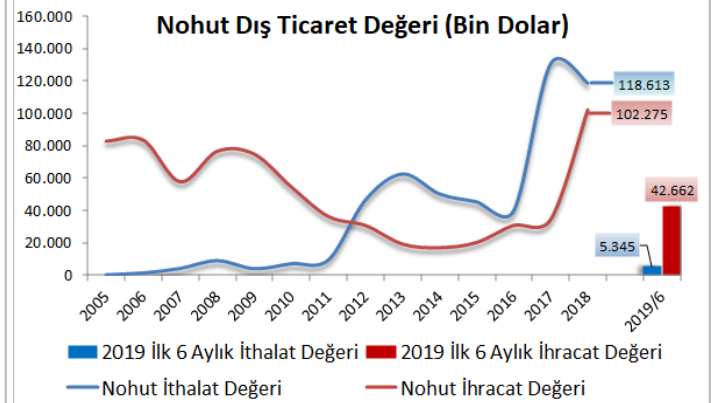
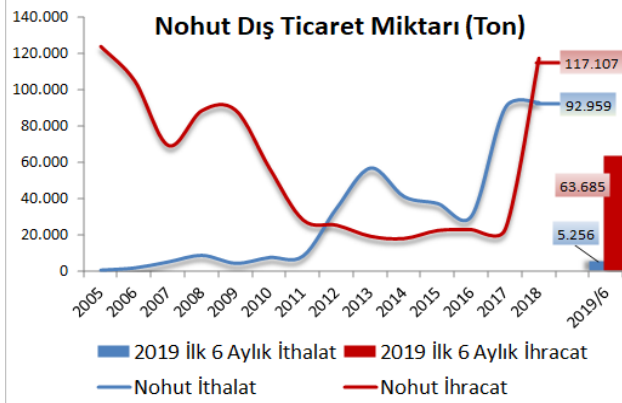
Nohutta ise hasat tamamlanmak üzeredir. Piyasa fiyatları 2.550-3.000 TL/ton arasında oluşmaktadır. TMO alım fiyatının 3.300 TL/ton olması, ürünün büyük ölçüde TMO'ya yönelmesine neden olmuştur. Mevcut durumda geçen yılın üzerinde bir alım ile 150 bin ton civarında nohut satın alındığı tahmin edilmektedir.

Ülkemiz nohut ihraç fiyatı 8 mm için yaklaşık 560-570 \$/ton seviyelerindedir.

Bakliyat Piyasası

BAKLIYAT DIŞ TİCARET ANALİZİ

Ülkemiz nohut üretimindeki artışa bağlı olarak geçen yıldan bu yana net ihracatçı olmuştur. Kırmızı mercimekte ise hem ihracatçı hem ithalatçı bir ülke konumundadır. Mercimek ticaretinde transit bir ülke olması nedeniyle ithal ettiği ürünü işleyip paketleyerek daha yüksek fiyatlarla ihraç etmekte ve miktar olarak değilse de değer olarak net ihracatçı gözükmektedir.

TARIM ÜRÜNLERİ PİYASA ANALİZ BÜLTENİ

29 Ağustos 2019

Sayı: 4

İK TARIMÜSSÜ

ULUSLARARASI DANIŞMANLIK

Et ve Süt Piyasası

Türkiye Hayvan Sayıları (milyon adet)

	2014	2015	2016	2017	2018
Büyükbaş	14,3	14,1	14,2	16,1	17,2
Küçükbaş	41,5	41,9	41,3	44,3	46,1
Kümes Hayvanları	298,0	316,3	333,5	348,1	359,2
Kovan Sayısı	7,1	7,7	7,9	8,0	8,1

Kaynak: TÜİK

Türkiye’de Hayvansal Üretim (bin ton)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019/6
Kırmızı et	1.008	1.149	1.173	1.126	1.119	467
Süt	18.631	18.655	18.489	20.700	22.121	7.226
Tavuk Eti	1.895	1.909	1.879	2.137	2.157	1.044
Yumurta	17.145	16.728	18.098	19.281	19.644	9.806
Bal	104	108	106	114	108	

Kaynak: TÜİK

Türkiye Et Piyasası Fiyatları

Ürün	İşlem Yeri	19-23 Ağustos 2019			Haftalık Değişim%	Yıllık Değişim %
		Miktar (kg)	TL/kg	€/kg		
Canlı Dana	Edirne Borsası	30.897	18,36	2,67	-	-
Dana Karkas	Ankara Borsası	24.518	30,78	4,71	0,3	-
	Ulusal K.Et Konseyi	-	31,18	-	-	-
Canlı Kuzu	Ot Kuzusu (Edirne)	6.655	22,31	-	-	-
	Süt Kuzusu (Edirne)	-	-	-	-	-
Kuzu Karkas	Ankara Borsası	21.073	42,17	6,86	1,3	-
	Ulusal K.Et Konseyi	-	40,12	-	-	-

Kaynak: ESK Haftalık Bülten

Perakende fiyatlar; İstanbul kıyma fiyatı 41,63 TL/kg (+% 2,7), kuşbaşı fiyatı 48,82 TL/kg (% 4,2), Ankara kıyma fiyatı 40,68 TL/kg (% -), kuşbaşı fiyatı 46,15 TL/kg (% -)

Yurtdışında; ABD dana karkas 22,19 TL/kg (% 0), AB dana karkas 22,06 TL/kg (% 0) (Kaynak: ESK Bülten)

YEM FİYATLARI

Temmuz ayı sonu itibariyle;

- Etlik piliç yemi 2.100 TL/ton (Geçen yıla göre +%20)
- Yumurta yemi 1.750 TL/ton (Geçen yıla göre +%10)
- Süt yemi 1.500 TL/ton (Geçen yıla göre +%15)
- Besi yemi 1.400 TL/ton (Geçen yıla göre +%20)

Yem hammaddesi olarak yemlik buğday fiyatları 1.250 TL/ton, soya 2.120 TL/ton, soya küspesi 2.250 TL/ton, sap-saman 550 TL/ton , yonca 950 TL/ton seviyelerindedir.

TARIM ÜRÜNLERİ PİYASA ANALİZ BÜLTENİ

29 Ağustos 2019

Sayı: 4

İK TARIMÜSSÜ

ULUSLARARASI DANIŞMANLIK

Türkiye Makro-Ekonomik Göstergeleri

GSYH

Kişi Başı Gayri Safi Yurtiçi Hasıla			
	Yıl Ortası Nüfus (Bin Kişi)	GSYİH (TL)	GSYİH (\$)
2014	77 182	26 489	12 112
2015	78 218	29 899	11 019
2016	79 278	32 904	10 883
2017	80 313	38 680	10 602
2018	81 407	45 463	9 632

Kaynak: TÜİK

TARIMSAL GSYH

CARİ FİYATLARLA TARIMSAL GSYH ve TARIMIN PAYI (2009=100)						
Yıllar	Tarım* (Bin TL)	Türkiye (Bin TL)	Tarımın Payı (%)	Döviz Kuru (TL)	Tarım* (Bin \$)	Türkiye (Bin \$)
2014	134.724.745	2.044.465.876	7	2,187	61.604.432	934.855.430
2015	161.447.917	2.338.647.494	7	2,713	59.499.609	861.879.256
2016	161.304.618	2.608.525.749	6	3,024	53.414.802	862.744.000
2017	189.000.175	3.106.536.751	6	3,648	52.209.326	851.490.804
2018	213.350.153	3.700.989.489	6	4,720	42.517.223	784.087.116
2019**	26.073.567	914.699.050	3	5,369	4.856.239	170.364.009

Kaynak Tarım Orman Bakanlığı (* Orman ve Balıkçılık dahil edilmiştir) ** 1.çeyrek

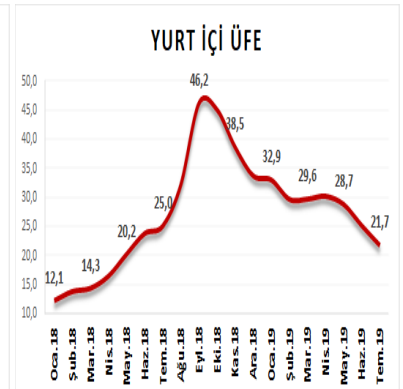
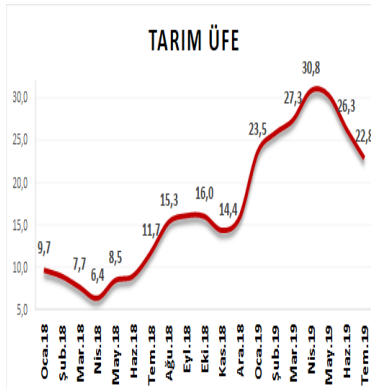
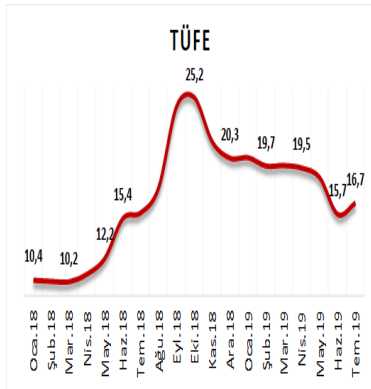
DIŞ TİCARET

Türkiye'nin Dış Ticareti (milyar \$)						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019/6
İhracat	158	144	143	157	168	84
Tarımsal İhracat	18	17	16	17	18	8
İthalat	242	207	199	234	223	99
Tarımsal İthalat	12	11	11	13	13	7
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı %	65%	69%	72%	67%	75%	85%

Kaynak: TÜİK

ENFLASYON

TARIM ÜRÜNLERİ PİYASA ANALİZ BÜLTENİ

29 Ağustos 2019

Sayı: 4

İK TARIMÜSSÜ

ULUSLARARASI DANIŞMANLIK

Türkiye Dış Ticaret Göstergeleri

Ekonomik faaliyetlere göre dış ticaret, 2018, 2019

Sektörler	Temmuz					Ocak-Temmuz				
	2018		2019		Değişim	2018		2019		Değişim
	Değer	(%)	Değer	(%)		Değer	(%)	Değer	(%)	
İhracat										
Toplam	14 049	100	15 160	100	7,9	96 212	100,0	98 852	100	2,7
Tarım ve ormancılık	321	2,3	301	2,0	-6,0	3 028	3,1	2 751	2,8	-9,2
Balıkçılık	38	0,3	39	0,3	3,5	289	0,3	305	0,3	5,6
Madencilik ve taşocakçılığı	294	2,1	277	1,8	-5,7	1 974	2,1	1 876	1,9	-5,0
İmalat	13 338	94,9	14 492	95,6	8,7	90 489	94,1	93 521	94,6	3,4
Diğer	58	0,4	49	0,3	-15,0	432	0,4	398	0,4	-7,9
İthalat										
Toplam	20 058	100	18 351	100	-8,5	143 025	100	116 918	100	-18,3
Tarım ve ormancılık	799	4,0	854	4,7	6,9	6 293	4,4	5 693	4,9	-9,5
Balıkçılık	5	0,0	4	0,0	-32,5	32	0,0	23	0,0	-27,6
Madencilik ve taşocakçılığı	2 755	13,7	2 620	14,3	-4,9	16 249	11,4	18 710	16,0	15,1
İmalat	15 650	78,0	14 156	77,1	-9,5	114 911	80,3	88 162	75,4	-23,3
Diğer	848	4,2	718	3,9	-15,4	5 540	3,9	4 331	3,7	-21,8

TÜİK ve Ticaret Bakanlığı verilerine göre;

Ülkemiz genel ihracatı 2019 yılı Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre %7,9 artarak 15,16 milyar dolar, ithalat ise %8,5 azalarak 18,35 milyar dolar olmuştur. Tarımda ise ihracat %6 düşüşle 301 milyon dolar, ithalat ise %6,9 artışla 854 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

NE ALIYORUZ, NE SATIYORUZ

2018 Yılı Başlıca Tarımsal İthalat Kalemleri

Sıra		Bin Ton	Milyon \$
1	Sığır (damızlık olmayan)	395	1.466
2	Buğday	5.375	1.185
3	Soya fasulyesi	2.660	1.115
4	Diğer gıda müstahzarları	123	455
5	Yaprak Tütün	69	426
6	Mısır	2.119	421
7	Palm yağı	602	392
8	Ayçiçeği yağı (ham)	468	371
9	Ayçiçeği tohumu	712	361
10	Biracılık ve damıtık içki sanayinin posa ve artıkları	1.172	281
11	Buğday Kepeği	1.335	232
12	Sığır (damızlık)	45	226
13	Soya küspesi	526	225
14	Kakao çekirdeği	98	217
15	Susam tohumu	152	198
16	Ayçiçeği küspesi	834	193
17	Balık unu	133	180
18	Sığır eti	42	175
19	Ceviz	53	163
20	Mercimek	355	157
21	Arpa	656	150
22	Kahve	55	144
23	Tütün (işlenmiş)	19	137
24	Nohut	93	119
25	Pirinç	191	111

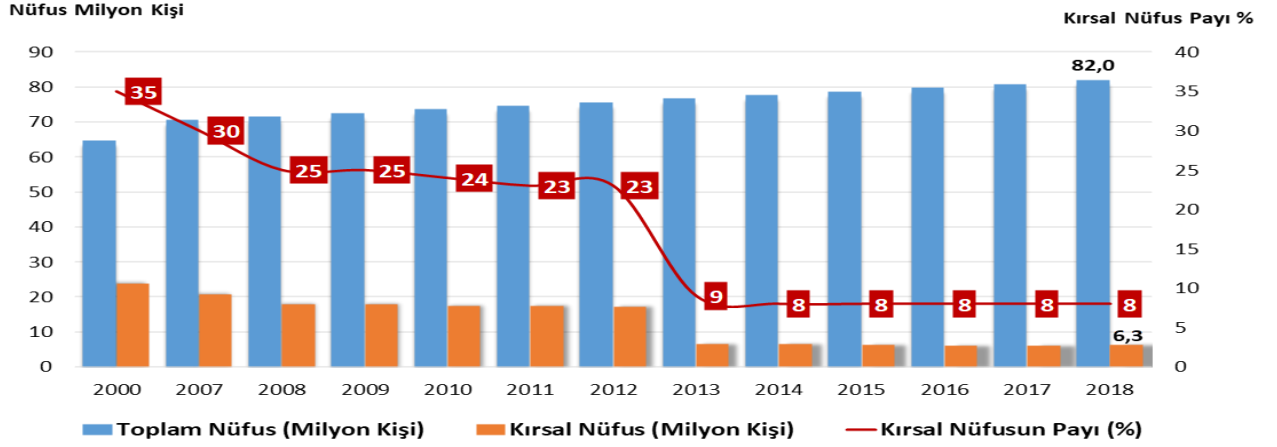
2018 Yılı Başlıca Tarımsal İhracat Kalemleri

Sıra		Bin Ton	Milyon \$
1	Buğday unu	3.308	1.006
2	Fındık (kabuksuz)	161	934
3	Sert kabuklu meyve ve karışımlarının konserveleri	121	647
4	Tavuk eti (bütün dondurulmuş)	452	548
5	Makarna	1.156	526
6	Kuru Üzüm	279	490
7	Sigara (tütün içeren)	56	469
8	Ayçiçeği Yağı	405	412
9	Şeker mamulleri (kakao içermeyen)	183	405
10	Diğer gıda müstahzarları	82	389
11	Yaprak Tütün	57	382
12	Diğer ekmekçi mamulleri	173	355
13	Tavuk Yumurtası	340	349
14	Tatlı bisküviler	178	334
15	Limon ve tatlı limon (taze/kurutulmuş)	627	330
16	Çikolata, kakao içeren gıda müstahzarları	122	323
17	Waffle ve gofretler	115	309
18	Domates (taze/soğutulmuş)	530	290
19	İncir (taze/kurutulmuş)	78	289
20	Kuru Kayısı	94	253
21	Turunçgiller (mandarin)	601	241
22	Reçel, jöle, marmelat, meyve püresi	66	225
23	Canlı mayalar	97	206
24	Balık (izmaritgiller)	49	198
25	Mercimek	298	194

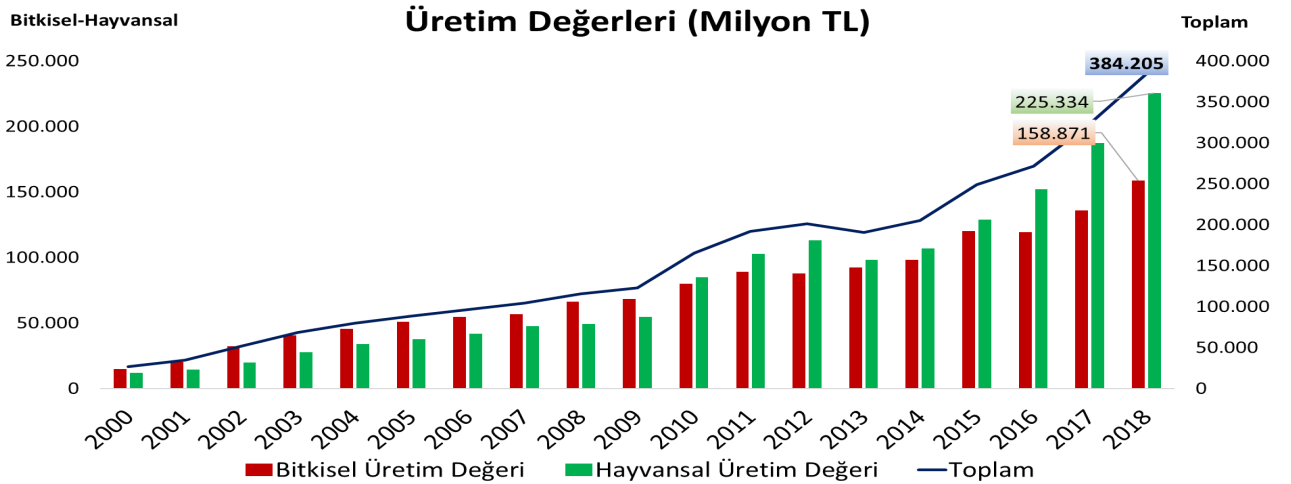

Ülkemizde Neler Değişiyor?

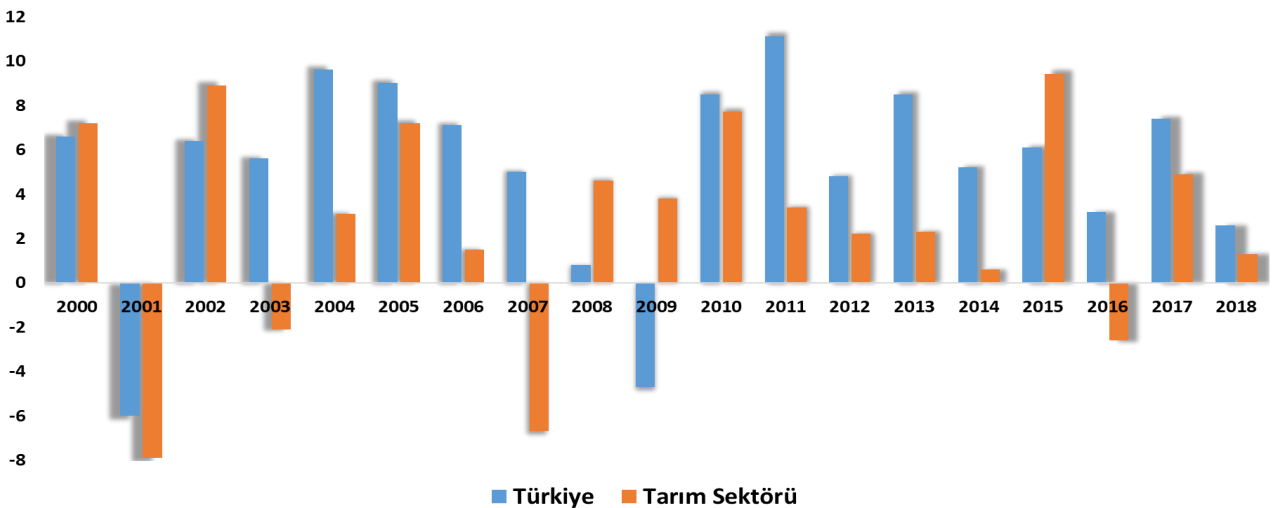
Nüfusumuz artıyor, kentleşiyoruz

Üretim değerlerimiz artıyor

Büyüme rakamlarımız

Dünya Hububat Piyasalarının Genel Görünümü

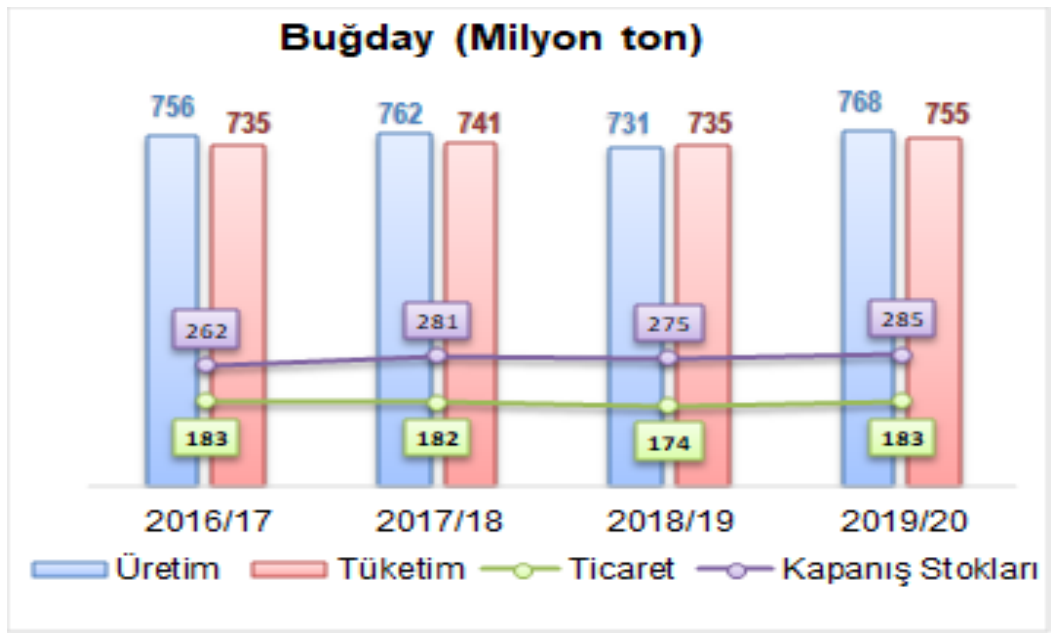
BUĞDAY

Dünya
Buğday
Üretimi
Artacak

USDA verilerine göre dünya buğday üretiminin önceki sezona göre 37 milyon ton artarak 768 milyon ton rekor seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Geçen yıl oldukça azalan kapanış stoklarında ise bu sezon 10 milyon ton artış öngörülmekte ve 285 milyon tona ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Rusya'nın sezon başında 79 milyon ton civarında telaffuz edilen üretim tahminleri bazı bölgelerdeki kuraklık nedeniyle giderek düşmüş ve USDA tarafından 73 milyon ton olarak beklendiği açıklanmıştır.

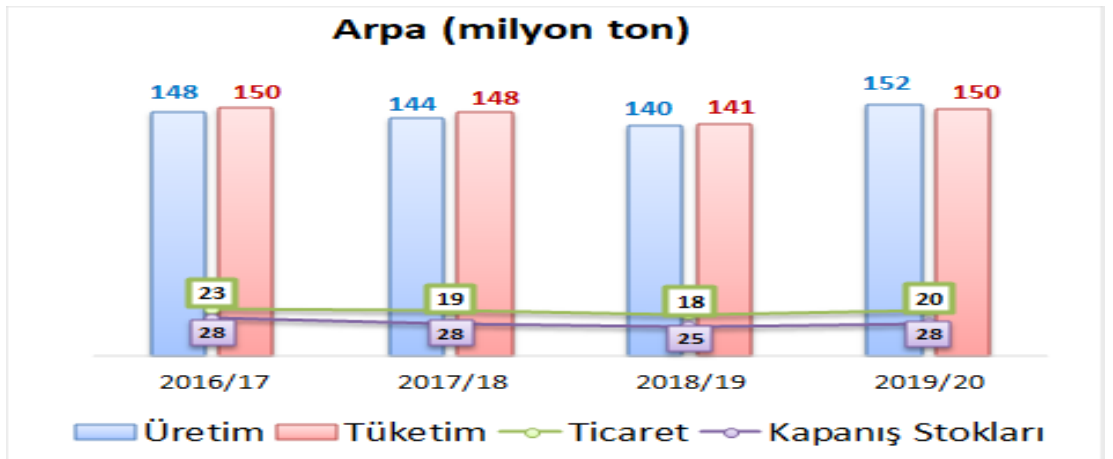
ARPA

Arpa
üretimi son
6 yılda ilk
kez artıyor

Dünya arpa üretiminin 12 milyon ton artışla 152 milyon tona çıkması beklenmektedir. Geçtiğimiz sezon önemli üretici ülkelerde fiyatların artması bu sezon üretimin artmasını teşvik etmiştir.

Dünyanın en önemli arpa tüketicisi olan Suudi Arabistan 23 Ağustos tarihinde gerçekleştirdiği 780 bin tonluk ithalat ihalesinde ortalama 206,76 \$/ton fiyat almıştır.

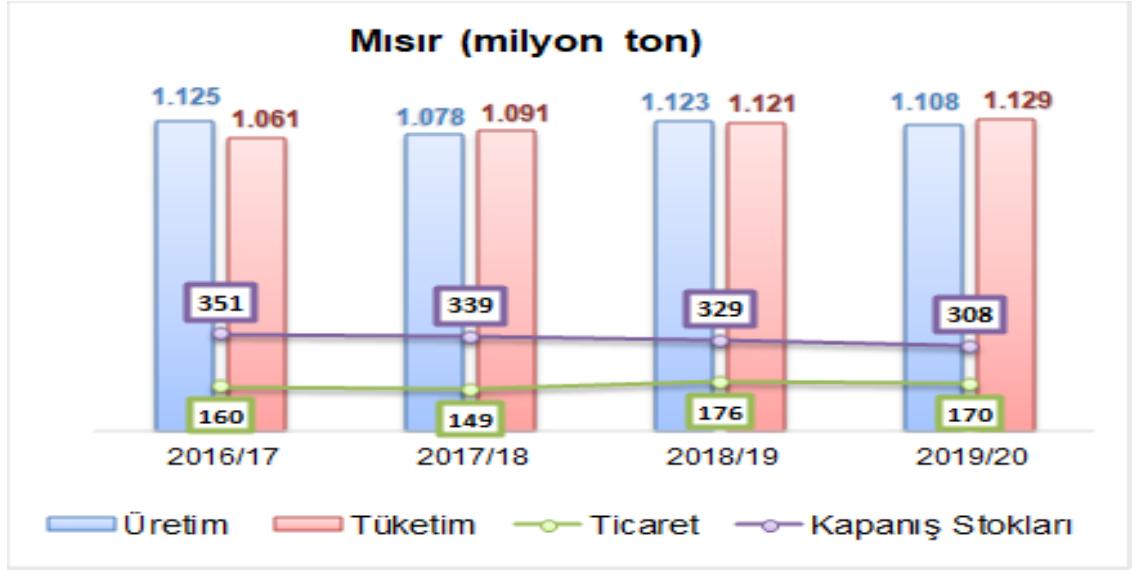
Dünya Hububat Piyasalarının Genel Görünümü

MISIR

Dünya mısır üretiminde özellikle ABD ve Ukrayna üretiminin azalacağı beklentisi ile bir düşüş öngörülmekle birlikte son tahminlerde düşüşün etkisinin bir miktar daha az olacağına yönelik haberler mısır fiyatlarının gevşemesini sağlamıştır. Ukrayna mısır üretiminde 3-3,5 milyon ton azalma olması muhtemeldir. Ancak Ukrayna'daki düşüşe karşılık Rusya üretiminin 2-2,5 milyon ton artması beklenmektedir.

Dünya
Mısır
Üretimi
Azalıyor

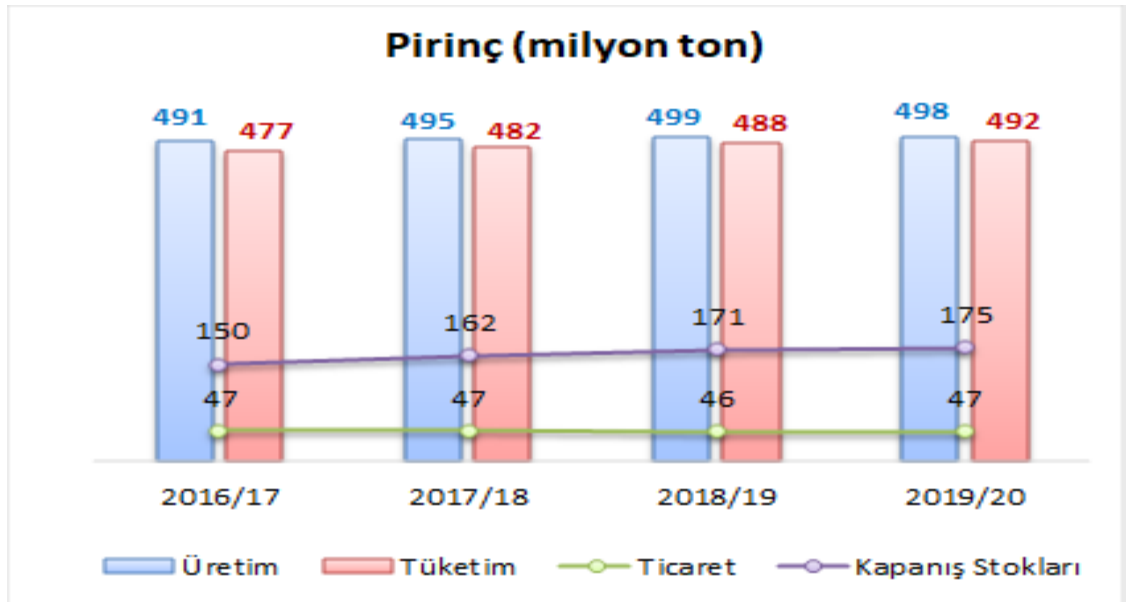

PIRİNÇ

Dünya pirinç üretimi ABD Tarım Bakanlığı verilerine göre 498 milyon ton seviyesindedir. Üretimin özellikle Asya ülkelerinde ekim alanlarının artması nedeniyle yükselmesi beklenirken, ABD'de aşırı yağışlar nedeniyle ekilişlerin tamamlanamadığı bölgeler olduğu bilinmektedir.

Asya ve Afrika'nın artan nüfusu her geçen yıl pirinç tüketiminin artmasına neden olmaktadır.

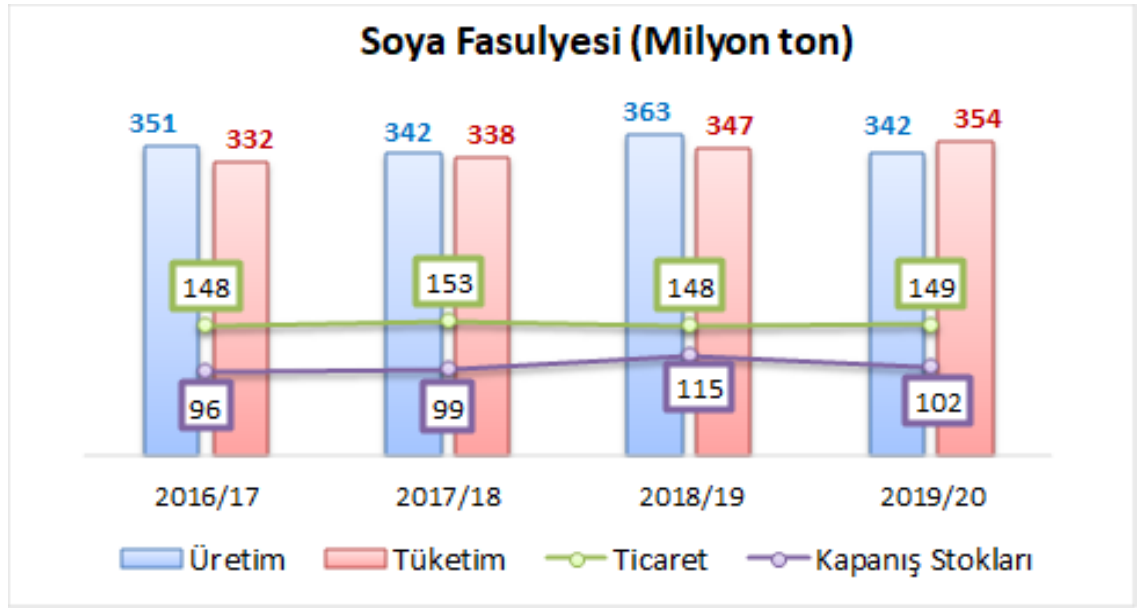

Dünya Yağlı Tohum Piyasalarının Genel Görünümü

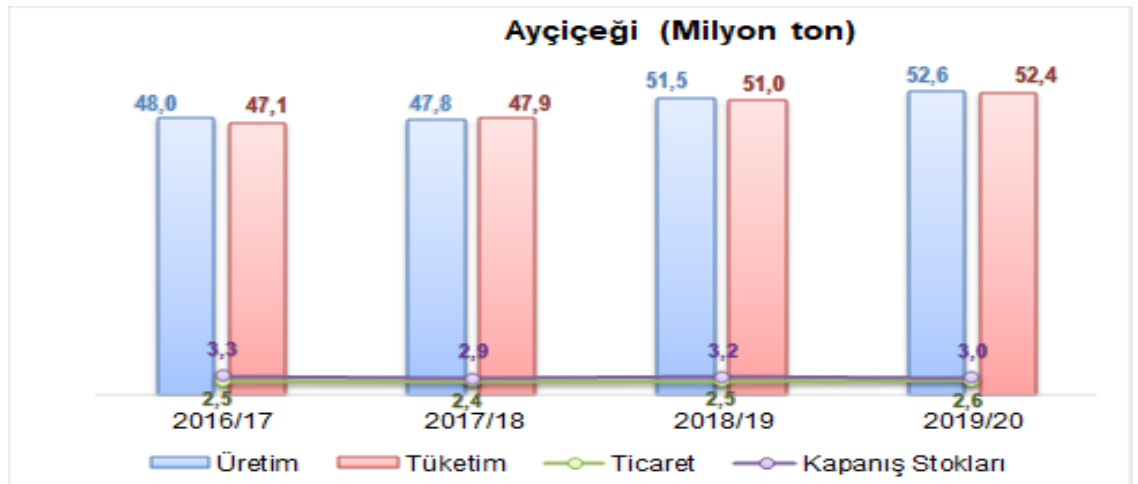
2019/20 sezonu dünya soya üretiminin yaklaşık 21 milyon ton düşmesi beklenmektedir. ABD’de aşırı yağışlar nedeniyle ekilişlerde sorun yaşanmış ve üretim oldukça düşük öngörülmüştür.

ABD soya ekilişleri küresel talep ekseninde şekillenmekte olup ABD-Çin arasındaki ticari anlaşmazlıklardan olumsuz etkilenmektedir. Bu yıl önemli tedarikçilerden Arjantin’de de üretimde azalış beklenmektedir. Soya üretiminin artacağı ülkeler ise Rusya, Brezilya ve Paraguay’dır.

SOYA FASULYESİ

AYÇİÇEĞİ

KÜSPELER

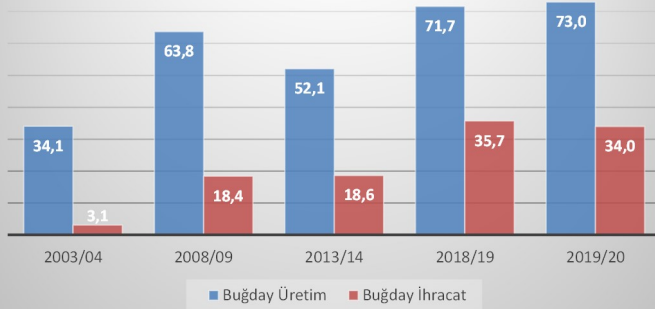
USDA verilerine göre, dünya soya küspesi üretiminin 2019/20 sezonunda 236 milyon tondan 242 milyon tona, tüketimin de 233 milyon tondan 239 milyon tona çıkması beklenmektedir. Arjantin, Brezilya ve ABD’nin ilk üç ihracatçı olduğu küspe ihracatının ise yaklaşık 2 milyon ton artışla yeni sezonda 69 milyon ton olması öngörülmektedir. Kapanış stokları ise 12 milyon ton seviyesindedir.

Dünya ayçiçeği küspe üretim ve tüketiminin yeni sezonda 21 milyon ton ile aynı seviyede kalması beklenmekte olup dünya ticaret rakamı geçen sezonla benzer şekilde 8 milyon ton olarak tahmin edilmektedir. Kapanış stokları da 1 milyon ton olarak değerlendirilmektedir.

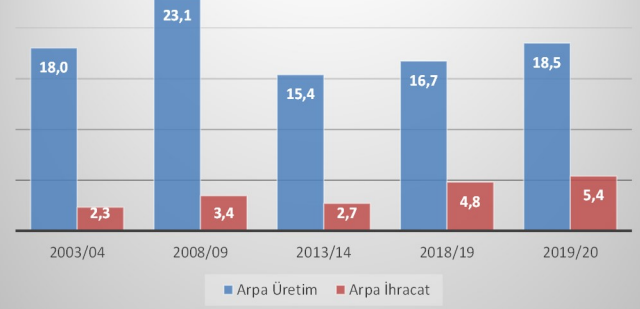

Karadeniz Ülkeleri Piyasalarının Genel Görünümü

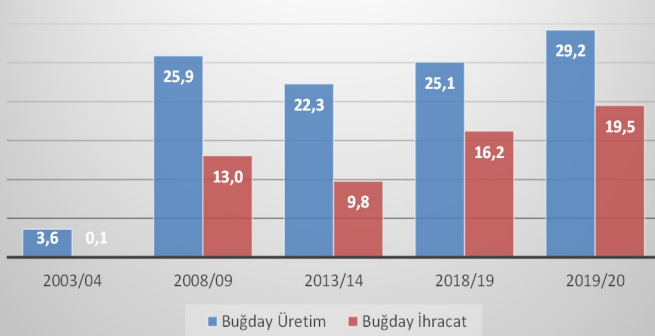
Rusya/Buğday

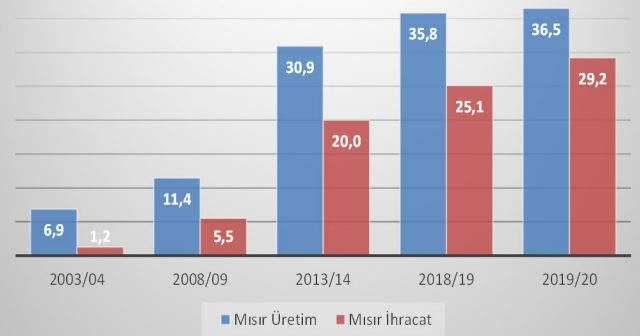
Rusya/Arpa

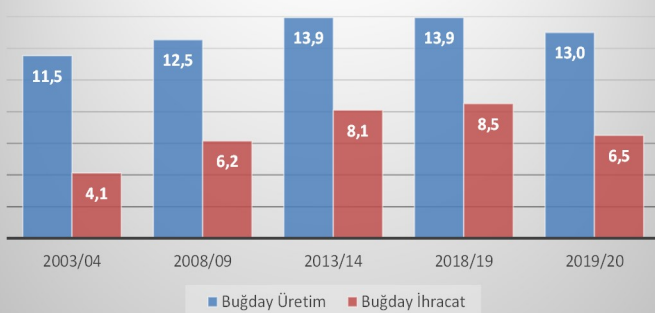
Ukrayna/Buğday

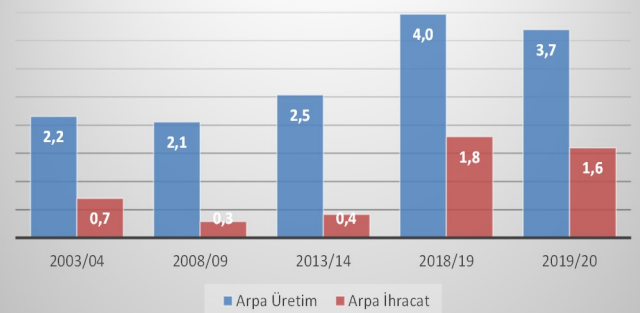
Ukrayna/Mısır

Kazakistan/Buğday

Kazakistan/Arpa

Rusya'nın 120 milyon ton olan toplam hububat üretiminin önümüzdeki 15 yılda %20'ye yakın artması beklenmektedir.

Kazakistan'da lojistik dezavantajlar dolayısıyla halen aktif kullanılmayan geniş bir tarım alanı bulunmaktadır. Rusya-Ukrayna ve Kazakistan'ın tarımsal üretimde gübre kullanımındaki artış beklentisi, ilave tarım topraklarının üretime kazandırılması gibi faktörler, bölgenin üretim ve ihracat potansiyelini arttıracaktır. Bölgedeki gelişmeler, ülkemiz için de tehdit ve fırsatları birlikte barındırmaktadır.

Bölgedeki un ihracatı artışı, hammadde ihracatından mamul ihracatına yönelik ayrıntılı analiz gerektirmektedir.

TARIM ÜRÜNLERİ PİYASA ANALİZ BÜLTENİ

29 Ağustos 2019

Sayı: 4

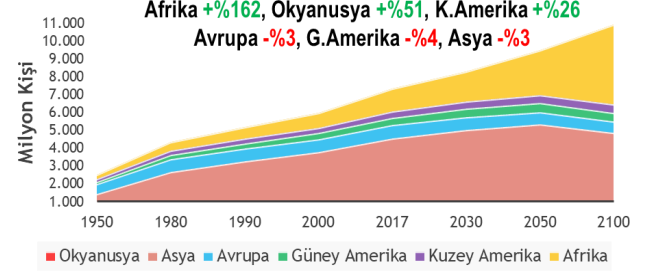
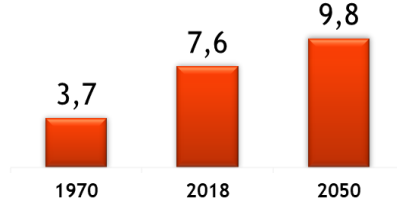
İK TARIMÜSSÜ

ULUSLARARASI DANIŞMANLIK

Dünyada Neler Değişiyor

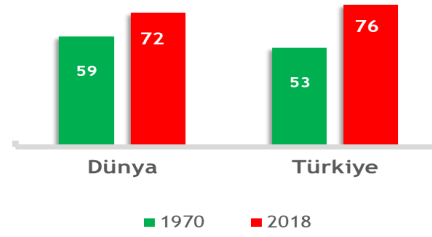
Nüfus Artıyor

Dünya Nüfusu (milyar)

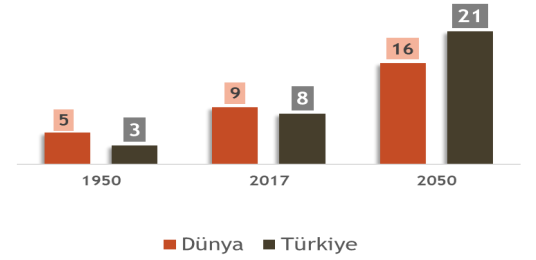

Ortalama yaşam süresi uzuyor

Nüfus Yaşlanıyor

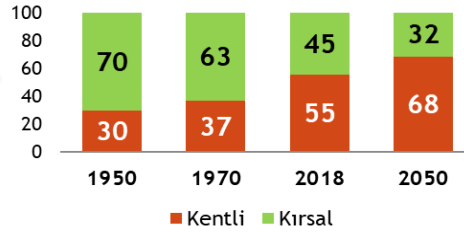

65 yaş üstü nüfus artıyor (%)

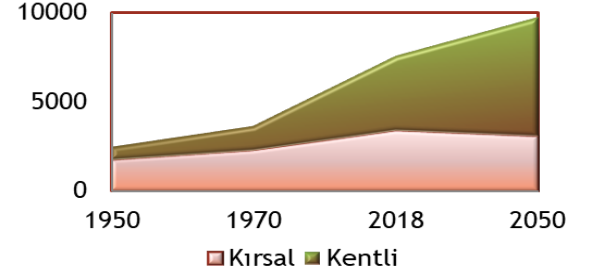

Dünya nüfusu içinde kır/kentli payı

Kentleşiyoruz

Kır ve Kent Nüfusu (Milyon)

Bireyselleşiyoruz

- Dünyada 2 milyar hanehalkının %15'i (300 milyonu) tek kişi
- Danimarka, Finlandiya, Almanya, İsveç ve Norveç'te yalnız yaşayan hane halkının oranı %40
- 1960'larda %12 olan boşanma oranı günümüzde %44'e yükseldi,

Tek Kişilik Hanehalkı Oranı (%)

